БЕШ ЙИЛЛИККА — ЗАРБДОР ЯКУН!

XXVI

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 240 (7380). • 17 декабрь, 1980 йил ◆ ЧОРШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

ОШИРИЛГАН МАЖБУРИЯТ

Ангрендаги 7-автобаза коллективи КПСС XXVI съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб зафар кетидан зафар қучмоқда. Ойлик топшириқлар зиёдаси билан адо этиляпти. Халқ хўжалик юклари манзилларига муддатидан илгари етказиб берилмоқда. Вақтдан ўзиб ишлаётган шофёрларнинг сафи кундан-кунга кенгаймоқда. М. Мирзаев ва Х. Мегниев 1984 йил, В. Андрианов, В. Станкевский, Д. Франц, В. Хапалькин каби пешқадамлар эса 1983 йил ҳисобига меҳнат қилишаяпти.

Коллектив йил бошида пландан ташқари 150 минг тонна юк ташишга сўз берган эди. Илғорлар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини яна ҳам юксак меҳнат кўрсаткичлари билан кутиб олишга аҳд қилиб, пландагига қўшимча 200 тонна юкни объектларга етказиб беришга аҳду-қарор қилишди.

Шуни ҳам таъкидлаб айтиш кераккн, областимизда бунёд этилаётган деярли бирор йирик ва зарбдор объект йўқки, 7-автокорхона коллективи иштирок этмаган бўлсин. Жумладан Олмалиқ химия заводи, В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи электр қуввати билан пўлат эритиш комплекси, Чирчиқдаги капролактам ишлаб чиқариш каби улкан объектларни бунёд этишда ҳам ана шу илғор коллективнинг муносиб ҳиссаси бор.

Б. СОЛИҲОВ.

ЯНГИ МАРРАЛАР

ФОРИШ. (Жиззах области). 15 декабрь. (ЎзТАГ). Бугун Фориш район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари 1981—1985 йилларда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва чорвачиликни ривожлантириш юзасидан район партия комитети белгилаган ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган тадбирларни бажариш соҳасида район партия, совет, хўжалик органларининг, барча меҳнаткашларининг вазифаларини муҳокама этдилар. Фориш район партия комитетининг биринчи секретари С. Есимов доклад қилди.

Докладчи ва пленумда сўзга чиққан нотиқлар К. Маркс номли совхознинг бош чўпони Қ. Алқаров, Ильич номли совхоз директори А. Еримбетов, «Фориш» совхози партия комитетининг секретари Н. Қозоқов, «Қизилқум» совхозининг директори М. Лоханов, «Қизилқум» совхозининг бош чўпони М. Бўронбоев, 33-мактабнинг ўнинчи синф ўқувчиси Н. Абдиева, Омонгелди номли совхознинг бош зоотехниги Е. Жиринов КПСС XXVI съездига тайёргарлик райондаги барча меҳнаткашларнинг ижодий кучларини жўш урдирганлиги ҳақида гапирдилар. Партия XXVI съездига КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида ўртага қўйилган юксак марралар ҳамманинг зиммасига янада зўр ғайрат билан меҳнат қилиш мажбуриятини юклайди.

Ўнинчи беш йиллик мобайнида, деб таъкидланди нотиқларнинг нутқларида, чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш учун районда кўп иш қилинди. «Чимқўрғон» совхозида бўрдоқичилик комплекси қурилди. Бу комплекс ҳар йили икки минг тонна қўй гўшти ва бир йилда 25—30 мингта қоракўл тери етказиб беради. Киров номли давлат наслчилик заводининг коллективи наслчилик ишини ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқда. Ихтисослашган «Известия» совхози суғориладиган ерларда беда, бошоқли экинлар, маккажўхори етиштириб, райондаги барча қоракўлчилик хўжаликларини ем-хашак билан таъминламоқда. К. Маркс номли совхоз меҳнаткашлари гўштбоп чорвачиликни ривожлантира бошладилар. Бу ерда тирик вазни тўрт центнердан кўпроқ келадиган зоти яхшиланган қорамоллар гўштга топширилмоқда. Районда беш йиллик мобайнида қўй ва эчкилар сони 50 минг бошдан зиёд кўпайди. Ҳозирги вақтда район хўжаликлари ҳар йили 1976 йилдагига нисбатан бир минг тонна гўшт, 13 минг дона қоракўл тери ва 25 тонна жун кўп етиштирмоқда.

Район чорвадорлари эришилган муваффақиятларга таяниб, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш юзасидан ўн биринчи беш йиллик учун конкрет тадбирларни белгиладилар. Бу тадбирларда 1985 йилнинг охирига бориб қўй ва эчкилар сонини ярим миллион бошга етказиш кўзда тутилади. Бу эса ҳозирги вақтда мавжуд майда моллар сонидан 1,4 баравар кўпдир. Гўшт етиштириш уч баравар, қоракўл тери ва жун етиштириш эса 25 процент кўпайтирилади. Қорамоллар туёғини, сут етиштиришни кўпайтириш, райондаги янги тармоқлар — паррандачилик ва чўчқачиликни ривожлантириш мўлжалланмоқда.

Нотиқлар моллар боқиладиган яйловларни тезроқ ривожлантиришга, мавжуд дашт ва ярим дашт яйлов майдонларни маданийлаштиришга, фермалар учун малакали кадрлар тайёрлашга, тармоқни янада ихтисослаштириш ва концентрациялаш зарурлигига, ем-хашак етиштиришни кўпайтиришга эътиборни жалб этдилар. Чорва моллар ва парранда сонини кўпайтирибгина қолмай, шу билан бирга гўшт, сут, тухум, қоракўл тери, жун етиштиришни янада кўпайтириш учун уларнинг маҳсулдорлигини ошириш ҳам чорвадорларнинг асосий вазифаси эканлиги пленумда таъкидлаб ўтилди.

Партия ташкилотлари, барча коммунистлар чорвадорларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш тўғрисида ғамхўрлик қилишни кучайтиришлари, чорва қишловини намунали ўтказиш учун бошланган социалистик мусобақага бошчилик қилишлари лозим.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

ПАРРАНДАБОҚАРЛАР УЧУН

Янгийўл бройлер паррандачилик фабрикасининг қувватлари ортиб бормоқда. Кейинги йилларда бу ерда яна бир нечта паррандахоналар фойдаланишга топширилди. Корхона маъмурияти партия ташкилоти ва ишчилар комитети билан биргаликда паррандабоқарларнинг маданий-маиший эҳтиёжларини тўлароқ қондириш чораларини кўраётирлар.

Ҳозирги пайтда паррандабоқарлар шаҳарчасида учта ошхона, 2 та буфет, 5 та магазин ишлаб турибди. Яқинда бу ерда 50 ўринли кафе фойдаланишга топширилди. 6-қурилиш трестига қарашли 163 кўчма механизациялашган колонна коллективи шу йилнинг ўзида корхона ишчи-хизматчилари учун 5 та турар-жой қуриб бердилар.

Келгуси беш йилликда паррандабоқарлар шаҳарчасида янги турар-жойлар, маданий-маиший бинолар қад кўтаради.

М. ЗАРИПОВ.

СУРЪАТ ҚАНОТИДА

БЕШ ЙИЛЛИКНИ БАЖАРГАН КОЛЛЕКТИВЛАР

Республикамизнинг қайси бир шаҳрига борманг, у ерда амалга оширилаётган қурилиш ишларида «Узстроймеханизация» трестининг кўтарма кранлари, бульдозер ва тракторлари ва бошқа машиналари ишлаётганининг гувоҳи бўласиз. Ҳа, ҳар қандай объект қурилиши аввало ана шу механизмлар ёрдамида траншеялар ва котлованлар қазишдан бошланади. Бу ишларнинг барчасини мазкур трестнинг машинист-ҳайдовчилари амалга оширишади.

Трестда 15 кўчма механизациялашган колонна бўлиб, уларда 2 мингдан ортиқ турли қурилиш механизмлари ишлаб турибди. Бу илғор коллектив зиммасидаги беш йиллик планни 1980 йил 7 августда бажарди. Беш йиллик охиригача яна 15 миллион сўмлик иш бажариш мажбуриятини олишди.

Катта коллективнинг катта муваффақиятларида барча бўлинма ва участкалар ишчи ва хизматчиларининг салмоқли ҳиссаси бор. Жумладан, Тошкент областида Олмалиқ кон-металлургия комбинати реконструкциясида меҳнат қилаётган бўлинма коллективи ҳам зиммадаги план ва мажбуриятларни ошириб бажараяпти. Улар якунловчи йилнинг ўтган даврида пландагига қўшимча 28,5 минг сўмлик иш бажариб, ўн бир ойлик планни 102 процент атрофида бажаришди. Шунингдек, Фарғонада бунёд этилаётган цемент комбинати, Косон ёғ-экстракция заводи қурилишларида ҳам юксак кўрсаткичлар қўлга киритилаяпти.

Ишга ижодий ёндошиш, рационализаторлик таклифларига кенг йўл очиш ҳам муваффақиятлар омили бўлмоқда. Ер қазиш ишларининг самарали усулларини жорий этиш, комплекс механизациялаш, кўп қўл меҳнат талаб ишларни техника зиммасига юклаш, қурилиш механизмларини ремонт қилиш муддатини камайтириб сифатини ошириш бўйича қатор рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу йилнинг биринчи ярмида жами 33 та таклиф жорий этилиб, улардан 88 минг сўмлик иқтисодий фойда кўрилмоқда.

Трест бўлинмаларида социалистик мусобақа кенг авж олдирилган. Ғолиблар мунтазам моддий ва маънавий рағбатлантирилади. Шу йилнинг учинчи квартали якунларига кўра Тошкент областидаги И. Македонский бошчилик қилаётган 16-кўчма механизациялашган колонна коллективи биринчи ўринни эгаллади. Механизаторлар пул мукофоти ва кўчма Қизил байроқ билан тақдирландилар.

Трест коллективи суръатга суръат қўшиб меҳнат қилиб, КПСС XXVI съезди шарафига зиммага олинган оширилган мажбуриятни ҳам муддатидан илгари адо этишга барча резерв ва имкониятларни сафарбар этаяпти.

Қ. ОБИДОВ.

БУНЁДКОРЛАР ВАХТАДА

160-қурилиш тресте пойтахт областимизнинг пешқадам бинокорлик ташкилотларидан ҳисобланади. Унинг кўп минг кишилик коллективи ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш, унинг якунловчи йилида меҳнат зафарлари қучишга астойдил ҳаракат қилмоқда. Трест бўлинмаларида КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига мусобақа тобора авж олаяпти. Бу ватанпарварлик ҳаракатининг оммавийлиги ва ошкоралиги таъминланган. Ғолиблар ҳар томонлама моддий ва маънавий рағбатлантирилмоқда.

Қурилиш ишлаб чиқариши базасини мустаҳкамлаш, илғор иш усулларини ва прогрессив технологияни қўлланиш, бинокорларнинг самарали ишлаши учун қулай шароитларнинг яратиб берилиши ҳам коллектив фаолиятининг яхшиланишига ёрдам бермоқда. Қурувчилар шу йилнинг ўтган ўн ойи давлат планини муваффақиятли бажардилар. Белгиланган барча объектлар фойдаланишга топширилди. Булар орасида қатор ишлаб чиқариш қувватлари ҳам бор. Йирик капролактам комплекси шу жумладандир.

Трест бунёдкорлари шу йилнинг ўтган ўн ойи давомида уй-жойлар қуриш планини ҳам шараф билан адо этдилар. Бу соҳа бўйича топшириқ 120 процентдан ошириб бажарилди. Чирчиқликларга ҳаммаси бўлиб фойдали майдони сал кам 40 минг квадрат метр бўлган уйларни совға қилишди. Бу уйларда юзлаб шаҳарлик оилалар ҳовли тўйлари ўтказишди. Қўли гул бунёдкорлар мактаблар, болалар боғча ва яслилари қурилиши бўйича йиллик планни ҳозирнинг ўзидаёқ ортиғи билан уддалаб қўйишди.

Ўтган ўн ой давомида пешқадам коллектив ҳаммаси бўлиб 27 миллион 241 минг сўмлик пудрат ишларини амалга оширди. Бу пландагига нисбатан 36 процент кўпдир. Коллектив фаолиятининг бошқа кўрсаткичлари ҳам дуруст бўлаяпти. Товар қурилиш материали ҳажми 106 процент қилиб бажарилди. Ҳар бир бинокор ҳисобига амалга оширилган қурилиш-монтаж ишлари миқдори 6074 сўмни ташкил этди. Бу планда назарда тутилганидан анча кўпдир.

Илғор қурилиш тресте бинокорлари шу кунларда янада зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаш, хўжалик йилини барча кўрсаткичлар бўйича яхши натижалар билан якунлашга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Бунинг учун барча резерв ва имкониятларни ишга солишяпти.

М. МАҲМУДОВ.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК

ЧОРВА УЧУН ОЗУҚА КОНСЕРВАЛАРИ

◆ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРДА ЧОРВАЧИЛИК ИСТИҚБОЛИ.
◆ ЯНГИ ОЗУҚА ТАЙЁРЛАШ КОМПЛЕКСИ.
◆ БРИКЕТ — ҚИШДА КЎК МАССА ЎРНИНИ БОСАДИ.
◆ ДАҒАЛ ХАШАКДАН — ТЎЙИМЛИ, ХУШХЎР, НУШХЎРДСИЗ ОЗУҚА.
◆ КОНИ ФОЙДА.
◆ ЦЕХ ЙИЛ БЎЙИ ИШЛАЙДИ.

ЧОРВАЧИЛИКНИ интенсив ривожлантиришда озуқа ҳал қилувчи омил ҳисобланади. Чорвадор ибораси билан содда қилиб айтганда: «Сигирнинг сути, молнинг гўшти — тилида». Демак, чорва моллари тўйиб озуқланмас экан унинг маҳсулдорлигини ошириш ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Шунинг учун чорвадор хўжаликлар пичан ўрими бошланган баҳорнинг дастлабки кунларидан то кеч кузгача қишловга пухта ҳозирлик кўриш, чорва моллари учун етарли миқдорда ем-хашак тайёрлаш ғамини ейдилар.

Зотан, қишловга мўл-кўл озуқа запаси ҳам жамғарилади. Аммо ёз билан қиш ўртасидаги кескин тафовут кўп вақт ўзгаришсиз, бу борадаги жумбоқлар ечимсиз қолаверади. Бир оғиз сўз билан айтганда чорва моллари қишда ёз фаслидагидек ширали, сервитамин табиий озуқалар билан тўйина олмайди. Қуруқ дағал хашакни моллар яхши емагани учун ҳам у кўплаб нушхўрдга чиқиб кетади, исроф бўлади.

Бу, албатта чорвадорларимиз олдида турган жиддий муаммо, муҳим ҳаётий масаладир. Хўш, бу жумбоқни ҳал этишнинг имкони борми?

«Ҳа, бор! — дейишди бир неча ой бурун «Оҳангарон» совхози чорвадор — мутахассислари, — технологик йўл билан сифатли озуқа тайёрловчи цехлар қуриш керак!».

Бу ибoранинг мазмунида чуқур мантиқ ётарди. Озуқа цехлари келгусида ҳамма хўжаликларда чорвачиликнинг истиқболини белгилаб берувчи асосий бош омиллардан бири бўлиб қолса ажаб мас. Совхоз озуқа цехи бригадири Жаҳил Раҳимов билан дастлабки суҳбат вақтидаёқ биз бунга тўла ишонч ҳосил қилдик.

...Мана қаршимизда ўша донғи кетган «ОВН-4» комплекси. Совхознинг озуқа цехи. Жажжи корхона ихчамгина бетон бостирма тагига жо бўлган. Бир чеккада эса, озуқа тўлдирилган қоғоз қоплар тахлоғлиқ. Цех бошлиғи улардан бирининг оғзини очиб, ҳозиргина конвейердан тушган тайёр маҳсулотлардан 3—4 бўлагини олиб қўлимизга тутқазди.

— Худди ҳолвага ўхшаркан, — деди кимдир шу пайт.

— Жуда тўғри таърифладингиз, — деди унинг сўзини қувватлаб, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг катта зоотехниги Фёдор Иванович Вишняков. — Чиндан ҳам ҳолванинг худди ўзгинаси. Чорва моллари шундай зўр иштаҳа билан ейишадики, асти қўяверинг...

Ҳа, қўлимиздаги мана шу ҳозиргина «ҳолва» таърифини олган нарса чорва рационидаги янги озуқа, чорванинг тўйимли нони — брикет эди. Район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бош инженери Йўлдош Сайдазимов сўнг бизни мутахассислар ҳамроҳлигида брикет тайёрлаш технологик жараёни билан таништирди.

Брикет тайёрлаш процесси қуйидагича экан...

Кўм-кўк думбуллигида ўрилиб ва 10—15 процентгача нами қочирилган арпа ва беда пичанзорлардан тележкаларга ортилиб, тўғри цехга олиб келинади. Келтирилган кўк масса дастлаб «Волгар» маркали майдалаш агрегатига тушади, кейин у транспортёр орқали сурункали қуритиш барабанига ўтади. Барабаннинг бир томонига ёнилғида ишловчи иситиш камераси ўрнатилган. Унинг ўт пурковчи форсункалари бевосита барабан ичига қаратилган бўлиб, мўътадил иссиқликка эришишни таъминлайди. Қуритиш жараёнидан ўтган масса циклон орқали «ДКУ-2» янчиш агрегатига тушади.

Ана шундан сўнг мақсаддаги асосий жараён бошланади. Янчилиб унга айлантирилган масса узатгич мослама ёрдамида озуқа қориштиргич-бойитиш барабанига ўтади. Шу вақтда махсус мосламалар ёрдамида унга витамин уни, озуқа концентратлари, мочевина-карбомид, туз ва бошқа минераллар қўшилади. Шнекка тушган тайёр озуқа транспортёр орқали брикет — пресслаш агрегатига узатилади. Қарабсизки, брикет тайёр! Энди уларни қоплаб, машиналарга ортиб тўппа-тўғри чорвачилик фермаларига жўнатавериш мумкин...

— Агрегатларнинг иш унуми юқори, — дейди бригада бошлиғи Ж. Раҳимов, — соатига 3 тоннадан зиёд брикет тайёрлаш мумкин. Бу мавсумда чорва қишлови учун 350 тоннадан кўпроқ ана шундай қимматли озуқа тайёрлаб бердик. Фермаларимизнинг ходимлари жуда хурсанд.

Шу ўринда жамоат чорвачилиги ҳақида қайғуриб, меҳнатда астойдил жонбозлик кўрсатаётган механик Амир Сатторов, тракторчи Султон Сафарқулов, ишчилардан Неъмат Тўйчиев ва Исроил Анорбоевларнинг номларини ҳурмат билан тилга оласан, киши. Ахир мана шулар, бригада бошлиғи Жаҳил Раҳимов бу янги цехни ишга тушириш учун озмунча азият чекишдими, елиб-югуришдими. 1978 йилдаёқ келтирилган агрегатларнинг кам-кўстини тузатиш ва ҳатто турли ихтиролар устида бош қотиришга ҳам тўғри келди. Жумладан, тайёр маҳсулотни механик равишда юкловчи транспортёр, қориштиргич — бойитиш агрегати уларнинг шахсий ихтиросидир. Бу фидокорларнинг янгиликка иштиёқи, меҳнатга ихлоси туфайли цех ўз вақтида тўла ишга тушиб кетди.

Брикет — жуда тўйимли, витамин ва минералларга бой хушхўр озуқа. Унинг эътиборга сазовор энг муҳим хусусияти шундаки, қишда ёздаги барра кўк массанинг юз фойиз ўрнини босади. Ҳали тўлиқ бўлмаган ҳисоб-китоблларга қараганда брикет бериб боқилаётган ҳар бир соғин сигирдан кунда 3—4 литр кўп сут соғиб олинмоқда, йирик шохли қорамоллар бир кеча-кундуз мобайнида 1200—1400 граммгача ва ҳатто ундан зиёд миқдорда семирмоқда. Ўтган 11 ой ичида совхоз давлатга 381 тоннадан зиёд ёки бултургидан 60,8 тонна кўп гўшт, 2246,8 тонна ёки ўтган йилгидан 2,5 тоннадан зиёд сут сотди. Ҳар бир соғин сигирдан бултургига нисбатан 107 литрдан ошириб сут соғиб олинди. Бу кўрсаткич озуқа цехига эга бўлмаган райондаги бошқа хўжаликлар эришган натижадан анча-мунча юқоридир. Лекин бу дастлабки ҳомчўтлар, чорвачиликни кескин ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш борасидаги биринчи қадамлардир, холос.

Янги озуқанинг бекиёс иқтисодий самара беришини қуйидаги фактлар ҳам тасдиқлаб турибди. Бу, айниқса ем-хашакни тежаш ва ундан рационал фойдаланишда яққол кўзга ташланади. Брикет сира нушхўрдга чиқмайди, тўкилиб-сочилиб исроф бўлмайди. У айнаб бузилмайди, сифатини ҳеч вақт йўқотмайди. Брикетни исталган намгарчиликдан ҳоли ерда хоҳлаган вақтгача сақлаш мумкин. Демак, бу қимматли озуқанинг аъло ҳосияти уни олдиндан кўплаб миқдорда консервалаш ва жамғариб қўйиш имконини беради. Яна бир афзал томони у дала алмашлаб экишда озуқабоп оралиқ ўт ва экинлар экиб, кўпроқ самара кўриш шарт-шароитларини яратади.

«ОВН-4» озуқа тайёрлаш технологик комплекси яъни озуқа цехи ҳозирча районда ягона. Лекин бугуннинг ўзидаёқ унинг истиқболи ёрқин кўзга ташланмоқда. Брикетни эндиликда фақат кўк массадангина эмас, балки қуруқ дағал хашак ва ҳатто сомондан ҳам тайёрлаш мумкин, — дейишди мутахассислар. Бунинг учун озуқа тайёрлаш технологиясида баъзи жузъий ўзгартиш қилинса бас. Жумладан, қуруқ хашакдан брикет тайёрлаганда қуритиш барабанини ишлатишга ҳожат қолмайди, устига-устак ёнилғи ҳам иқтисод бўлади. Фақат қориштиргич — бойитиш агрегатига сув ўрнига буғ юборилади. Бу технологик жараёнда хашак майдаловчи ИГК-30, ғалла туювчи ДКУ-2, буғловчи К-300 ва брикет-пресслаш агрегатлари иштирок этади.

Аралашма таркибига кўпроқ ем, витамин, туз ва бошқа минераллар қўшилса, брикет озуқаси янада тўйимлироқ бўлади. Унинг калорияси, таркибидаги озуқа бирлиги беқиёс ортади. Бу усулда озуқа тайёрлашни айни қиш шароитида бемалол амалга ошириш, цехнинг бутун йил мобайнида узлуксиз ишлаб туришига эришиш мумкин. Бу — айни бир вақтда ҳамма чорва молларини қишдан соғлом ва тўқ чиқиши, уларнинг қишда ҳам ёздагидек юқори маҳсулдорлигига эришишнинг муҳим омилидир.

«Мамлакатда чорвачиликнинг ишончли ҳамда балансли озуқа базасини яратиш юзасидан комплекс программани ишлаб чиқиб, уни амалга оширишга киришиш ниҳоясига етказилсин, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида. — Колхозлар ва совхозларда озуқа ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган тармоғи характери берилсин. Хўжаликларнинг ўзларида етиштирилган озуқа билан таъминланишига алоҳида эътибор берилсин. Барча турдаги озуқа сифати яхшилансин, озуқа оқсили проблемасини аввало нўхот, беда, юпин, соя, рапс ва бошқа оқсил моддаси кўп бўлган экинлар майдонларини кенгайтириш ҳамда бу маҳсулотлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш ҳисобига ҳал этишга диққат-эътибор жалб этилсин».

Агар лойиҳадаги юқоридаги сўзлар мазмунидан келиб чиқсак, озуқа цехлари партия қарорларини оғишмай амалга ошириш, чорва қишлови жиддий муаммоларини муваффақиятли ҳал этишнинг олтин калитидир. «Оҳангарон» совхози чорвадорларининг мазкур тажрибаси ана шу жиҳатдан алоҳида қимматга эга. Уни областимиздаги барча хўжаликларга кенг ёйиш мақсадга мувофиқдир.

Куни кеча Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети тўрт район — Калинин, Чиноз, Бахмал ва Бўзатов районлари чорвадорларининг 1981—1985 йилларда чорвачиликни ривожлантириш юзасидан белгилаган тадбирларини маъқуллаб, махсус қарор қабул қилди. Бу тадбирларда ўн биринчи беш йиллик охирига бориб гўшт, сут, тухум етиштиришни 1980 йилга нисбатан икки баравар ва ундан ҳам зиёд ошириш кўзда тутилган. Чорвачиликда бундай юксалишга эришишда юқоридагидек озуқа цехларининг бениҳоя катта самарали роль ўйнаши шубҳасиздир.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Оҳангарон районн.

Суратларда: (ўнгда) совхоз озуқа цехи бригада бошлиғи Жаҳил Раҳимов брикет озуқаси сифатини кўздан кечирмоқда. (Чапда) брикет-пресслаш агрегатининг умумий кўриниши.

В. Сироткин фотолари.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981-1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР, МУАММОЛАР

ИХТИСОСЛАШТИРИШ САМАРАСИ

БАРЧА совет кишилари қатори совхозимиз чорвадорлари ҳам «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини зўр қизиқиш билан кутиб олиб, муҳокама қилмоқдалар. Лойиҳада бундай дейилади: «Қўй гўшти, жун, қоракўл тери ва қўйчилик ҳамда эчкичиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштириш бутун чоралар билан кўпайтирилсин».

Ҳақиқатан ҳам бу вазифани муваффақиятли ҳал қилиш йўлида кўплаб резерв ва имкониятлар мавжуддир. Бизнингча, ана шу резервларнинг бири қўйчиликни ихтисослаштириш масаласидир. Шунинг учун лойиҳага «қўйчиликка ихтисослаштирилган йирик хўжаликлар сони кўпайтирилсин» деган қўшимча киритишни таклиф қилардик.

Ихтисослаштиришнинг қандай самаралар беришини бизнинг совхозимиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Совхозда ўнинчи беш йиллик давомида қўйларнинг бош сони 7513 тега кўпайди. Планда белгиланганидан 15550 бош кўп қўзи олинди. Қўйларни семиртириб боқиш ҳисобига гўшт етиштириш йил сайин ортиб бораётир. Беш йил ичида давлатга 2400 тонна ўрнига 2800 тонна гўшт, 400 тонна ўрнига 502 тонна жун сотилди. Хўжалигимизнинг экономикаси мустаҳкамланди. Якунловчи йилнинг ўзида 500 минг сўм фойда олинди. Совхознинг рентабеллиги 30 процентга ўсди.

Чорвадорларимизнинг якунловчи йилда эришган ютуқлари янада салмоқли бўлди. Пландаги 14944 ўрнига 18843 бош яъни ҳар юз бош совлиқдан 92 ўрнига 116 тадан қўзи олиниб, жами қўйлар сони 48583 бошга етказилди. Бу планга нисбатан 110 процентни ташкил этади.

Бу йил гўшт етиштиришда салмоқли натижага эришдик. Пландаги 611 тонна ўрнига 800 тонна гўшт етиштирилди. Гўштга топширилган ҳар бир қўйнинг ўртача тирик вазни пландаги 41 килограмм ўрнига 58 килограммдан тўғри келди.

Мутахассислар чорвадорларимиз билан ҳамкорликда меҳнат қилиб, чўлнинг мураккаб иқлим шароитига мос, чидамли янги зот қўйларни яратишга муваффақ бўлмоқдалар. Бу соҳада Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти билан ҳамкорлик ажойиб натижалар берди. Туркманистондан келтирилган саранжи зотли қўйлар маҳаллий жайдари қўйларнинг энг йириклари билан чатиштирилди. Шу йўл билан иккинчи авлод яратилди. Булар ҳам сержун, ҳам сергўшт қўйлар бўлиб чиқди. Эндиликда мавжуд қўйларимизнинг 80—85 проценти янги зотли қўйлардан иборат. Табиийки, шунга яраша маҳсулдорлик ҳам кўтарилди.

ҚЎЙЧИЛИК

Шу йил кузда Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг «Красный водопад» тажриба хўжалигида ташкил этилган кўргазмада совхозимизда олимлар билан ҳамкорликда яратилган бу қўйларга «Ўзбекистон» номи берилди.

Асосий йўналишлар лойиҳасида озуқа экинлари турларини кўпайтириш, ҳосилдорлигини ошириш борасида ҳам конкрет вазифалар қўйилган. Биз бу соҳада яхши натижаларга эришмоқдамиз. Аслини олганда жазирама чўл шароитида мустаҳкам озуқа базасини яратишга эришиш осон эмас. Бироқ, ёғингарчилик яхши бўлмади, табиий ўтлардан пичан жамғара олмадик, деб қўл қовуштириб ўтириш ҳам мумкин эмас. Шунинг учун олимлар, мутахассислар маслаҳати ва ёрдамига таяниб, чўлда сувсизликка чидамли, таркибида қўйлар учун фойдали моддалари кўп бўлган изензорлар барпо этишга муваффақ бўлдик. Ҳозир бундай майдонлар 4 минг гектардан ошди. Шунингдек, 300 гектар изензор уруғлик учун ажратилган. Гектаридан 3,5 центнердан изен уруғи, 2 тоннадан хашак олмоқдамиз. Ҳар йили республикамиз хўжаликларига 35—40 тоннадан ортиқ изен уруғи сотамиз ва ана шу ҳисобга 200—250 минг сўм даромад қилмоқдамиз.

Хўжалигимиз яйловлари Сирдарё қирғоқларига туташиб кетган. Дарё бўйидаги қамишзорлар, қўриқ-бўз ерлардан 50 гектардан ортиғини ўзлаштирдик. Бу ерларга экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 100 центнердан дон, 500 центнердан кўкпоя олдик.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди бўлиб ўтадиган тарихий йил учун белгилаган режаларимиз янада улкан. Отарларимиздаги қўйлар сонини 50 минг бошга етказамиз. Ҳар юз бош совлиқдан 117 тадан, жами 20 минг бош қўзи оламиз. Гўштга топшириладиган қўйларнинг ўртача тирик вазнини 60 килограммга етказамиз. Қўйларни омихта ем билан боқишни эрта бошлаб юборганмиз. Ем-хашаклар отарларга яқин жойларга ташиб келтирилди. Чўпонлар махсус кийим-кечаклар билан таъмин этилган. Бу йил пландаги 3900 тонна ўрнига 13 минг тонна пичан тайёрланди.

Чорвадорларимизнинг турмуш шароити ҳам тобора яхшиланмоқда. Фидокорона меҳнат туфайли олинаётган даромаднинг бир қисми қишлоқни ободонлаштиришга сарф этилаётир. Бир вақтлардаги яйдоқчўлда шаҳарча пайдо бўлди. Бу ерда 150 дан ортиқ турар-жой биноси бор. Электр нурлари порлаб турибди. Посёлкада 180 ўринли клуб, 50 ўринли шифохона, ва тўлиқсиз ўрта мактаблар ишлаб турибди.

Шубҳа йўқки, кўп йиллардан бери давлат планлари ва юксак социалистик мажбуриятларини муваффақиятли уддалаб келаётган совхозимиз чорвадорлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб оладилар.

А. БАКИРОВ,
Калинин районидаги Охунбобоев номли қўйчилик совхозининг директори.

Чирчиқ трансформатор заводининг илғор ишчилари КПСС XXVI съездини шахсий совғалар билан кутиб олиш учун зиммаларига оширилган мажбуриятлар олиб ишлашяпти. Машинасоз Наримон Мажидов шу тарихий кунгача 1982 йил топшириғини бажаришга аҳд қилган. Суратда: илғор ишчи Н. Мажидов иш устида.

В. Сироткин фотоси.

●

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида Тошкент трактор заводида янги ишлаб чиқариш қувватларини фойдаланишга топшириш ҳақида ҳам айтилган. Тракторсозлар қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари учун 80 от кучига эга бўлган тракторларни кўплаб етказиб беришга ҳаракат қилмоқдалар. Суратда: жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган янги тракторларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ТАШАББУС НАТИЖАСИ

Янгийўл пойабзал фабрикаси бу йил иқтисод қилинган хом ашёдан болалар пойабзалининг дастлабки минг жуфтини ишлаб чиқарди. Бичиш участкасининг коммунистларидан Дилором Хотамқулова, Сония Шокирова, Людмила Иванова ва Муршида Маҳмудовалар бу ерда авж олдириб юборилган тежамкорлик ҳаракатининг ташаббускорлари бўлдилар. Ана шу тажрибали бичиқчилар пойабзални бичишда маҳорат кўрсатиб мунтазам равишда хом ашёни тежашга муваффақ бўлмоқдалар.

Илғор ишчилар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга интилиб, ўз ҳамкасбларини материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш ва йил охиригача иқтисод қилинган чармдан камида саккиз жуфт болалар пойабзали тайёрлаш учун курашга қўшилишга даъват этдилар. Коммунистларнинг таклифи асосида участкада илғор тажриба мактаби ташкил этилди. Бу ерда тажрибали ишчилар ёшларни ишда оқилона усуллардан фойдаланишга ўргатмоқдалар. Ҳисоб-китоб шуни кўрсатдики, тежаб қолинган материаллардан тўққиз минг жуфт пойабзал ишлаб чиқариш мумкин. (ЎзТАГ).

УЗУМЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИМКОНИЯТЛАРИ

Кейинги йилларда областимизда токзорлар майдони кенгайиб, узум етиштириш ва давлатга сотиш ҳажми ортиб бормоқда. Ҳозир колхоз ва совхозлардаги токзорлар 10 минг гектарни ташкил этади. Уларнинг 6 минг гектарга яқини ҳосилга кирган. Соҳибкорлар давлатга узум сотиш бўйича беш йиллик якунловчи йили планларини ошириб бажардилар. Айниқса Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводи, Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхози, Паркент районидаги «Ленинобод», Орджоникидзе районидаги Р. Мусамуҳамедов номли совхозлар ва бошқа хўжаликлар коллективлари узумдан мўл ҳосил етиштиришда катта тажрибага эгалар. Уларда ҳар гектар майдондан 160—220 центнердан ва ундан ҳам кўп узум олинаяпти.

«СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида узум етиштиришни янада кўпайтириш ҳам қайд этилган.

Ўн биринчи беш йилликда областимизда узумчиликни янада ривожлантириш тадбирлари белгиланган. 1985 йилга бориб узум етиштириш 120 минг тоннага, 1990 йилда эса 167 минг тоннага етказилиши кўзда тутиляпти. Айниқса, тоғ ён бағирларида узум етиштиришни кўпайтириш истиқболлари каттадир. Бунинг учун Паркент ва Бўстонлиқ районларида токзорларни кенгайтириш имкониятларидан самарали фойдаланиш керак.

Бу районларда йил давомида табиий намгарчилик миқдори 400—450 миллиметрни, ёз даврида самарали иссиқлик 3500—4000 градусни ташкил этади. Бу хўраки ва майизбоп навли узумларни етиштириш учун қулайдир.

Жумладан, ўтган йили область совхозларида пландаги 475 гектар ўрнига 490 гектар янги токзорлар барпо этилди. Шундан 210 гектарига хўраки ва кишмишбоп ток кўчатлари ўтқазилди.

Бироқ, барча хўжаликларда ҳам аҳоли томонидан кенг истеъмол қилинадиган бу навли узумларни етиштиришни кўпайтиришга етарлича эътибор берилаяпти, деб бўлмайди.

Шунинг учун ўзбек соҳибкорларининг шуҳратини оламга ёйган, дастурхонимиз кўрки бўлган хўраки ва майизбоп навли токзорларни кенгайтириш муҳим аҳамиятга эга. Янги ташкил этилаётган токзорларнинг 80—90 процентини ана шу навлар эгаллаши керак.

Тоғ ён бағирларида Пушти Тойифи, Қора кишмиш, Нимранг, Пушти Паркати навларини кўпроқ экиш тавсия этилади. Паркент районидаги «Ленинобод» совхозининг соҳибкорлари тоғ ён бағирларида ана шу навлардан гектаридан 80—120 центнердан ҳосил олаётирлар. Паркент каналининг ишга туширилиши ва токзорларни суғориш имконияти туғилиши билан бу навлар ҳосилдорлигини янада ошириш мумкин бўлади.

Бизнингча, асосий йўналишлар лойиҳасида **тоғ ён бағирларида токзорларни кенгайтириш, хўраки ва майизбоп узум навларини етиштиришга кўпроқ эътибор берилиши** акс этганда айни муддао бўлар эди.

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида совет халқининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш ўн биринчи беш йилликнинг асосий вазифаларидан бири эканлиги кўрсатиб ўтилган. Аминмизки, областимиз соҳибкорлари бу масъулиятли вазифани ҳал этишга муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

М. СОБИРОВ,
Академик Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг илмий ходими, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

ИЧКИ РЕЗЕРВЛАРДАН ТЎЛАРОҚ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

ОЛМАЛИҚ

Шаҳар партия ташкилоти КПСС XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорлари асосида, меҳнаткашларни ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишга сафарбар этиб келмоқда.

Ўнинчи беш йилликда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 11,4 процентга ўсди. Мебель фабрикаси, 4-авторемонт, сут маҳсулотлари, тошни қайта ишлаш заводлари, гўшт комбинати, тикувчилик, гилам фабрикалари ва бошқа корхоналар ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш бўйича ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари адо этишга муваффақ бўлдилар.

Ўнинчи беш йилликда 26 миллион сўмликдан кўпроқ саноат маҳсулоти реализация қилинди. Олмалиқ кон-металлургия комбинатида олтингугурт кислотаси ишлаб чиқариш икки марта кўпайди.

Ўнинчи беш йиллик даврида шаҳар саноат корхоналарида олий категория билан тайёрланаётган маҳсулотлар 45,3 процентга кўпайиб, ҳозир ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажмининг 18 процентини ташкил этаяпти.

Шаҳар партия ташкилоти ҳисобот даврида корхоналарнинг техникавий даражасини ўстиришга ва маҳсулот сифатини янада яхшилашга алоҳида эътибор берди. Бу вақт ичида 680 дан ортиқ ташкилий-техникавий тадбир ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу 56 миллион сўмлик иқтисодий самара бермоқда. Айниқса, Сари-Чек кони, металлоконструкция, нон заводлари ва бошқа корхоналар бу борада катта муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Химия заводи, мис бойитиш фабрикаси, Қалмоққир кони партия ташкилотлари корхонани реконструкция қилиш ва техник жиҳатдан қайта қуроллантириш ишига жуда катта эътибор билан қарадилар. Кон-металлургия комбинати цехларини техника жиҳатдан қайта қуроллантириш бўйича жуда катта ишлар қилинганлиги кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга имкон бераяпти.

Ҳисобот даврида 8 мингдан кўпроқ рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди ва бу эса деярлик 30 миллион сўмлик иқтисодий самара берди. Шаҳарда электр-энергия ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш бўйича бир мунча ишлар қилинди.

Партия конференциясида ҳисобот доклади қилган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. М. Муҳамедов ва музокарада сўзга чиққан делегатлар ютуқларни, илғор тажрибаларни таъкидлаш билан бирга камчиликларни ҳам рўй-рост танқид қилдилар. Уларни бартараф этиш йўлларини кўрсатдилар.

Шаҳардаги 6-ғишт заводлари бошқармаси, 2-, 5-темирбетон буюмлари заводлари, норуда қурилиш материаллари карьери маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ўнинчи беш йиллик планларини бажармаяптилар.

Кон-металлургия комбинатида 1977 йилдан бери сусткашлик сезилмоқда. Ҳисобот даврида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 8,1 процентга камайди. Айниқса, бойитиш фабрикалари, темирйўл ва автомобиль транспорти коллективлари ишида жиддий камчиликлар юз бермоқда. Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизоми талаб даражасида эмас. Ускуналар сифатли ремонт қилинмайди.

Нотиқлар қурилиш ташкилотлари ишидаги қатор камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Капитал маблағларни ўзлаштириш қониқарли эмас. Айниқса, турар-жой, маданий-маиший биноларни қуриш сусткашлик билан олиб борилмоқда.

Савдо ва маиший хизмат корхоналари ишида ҳам камчиликлар кўп. Хизмат кўрсатиш маданияти талабга жавоб бермайди. Ишнинг прогрессив методлари суст жорий этилмоқда.

Доклад юзасидан музокарага чиққан «Алмаликсвинецстрой» қурилиш трести партия комитетининг секретари М. Николаева эътиборни партиявий-ташкилий ишларни янада яхшилаш масаласига қаратди. Қурилишга партиявий раҳбарлик юзасидан тўпланган тажрибаларни баён қилди ва қимматли мулоҳазалар билдирди.

Мебель фабрикасининг дурадгори А. Абдуқодиров коллектив эришаётган ютуқларга тўхталиб ўтди.

Корхонани реконструкция қилиш ва техник жиҳатдан қайта қуроллантириш туфайли 11 ой ичида 346 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилишга муваффақ бўлдик, — деди у. — Асосий эътиборни мебеллар хилини кўпайтириш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини яхшилашга қаратмоқдамиз. Ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг 3,5 миллион сўмлиги яъни барча маҳсулотнинг 21 проценти давлат Сифат белгиси олган.

Конференция делегатлари Олмалиқ шаҳар қурилиши трести 349-кўчма механизациялашган колоннасига қарашли пардозловчилар бригадасининг бошлиғи А. Тюрининанинг сўзини қизиқиш билан тингладилар.

— Кўчма механизациялашган колоннамиз ташкил этилгандан бери ҳали бирон ой қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилмади, — деди у. — Хўш, бунга сабаб нима? Олмалиқ шаҳар қурилиш трести бизни қурилиш материаллари ва механизмлар билан таъминлайдиган базага эга эмас. Ҳаттоки бетон қоришмасини тўла ололмаймиз.

Мис эритиш заводининг қуювчиси Д. Бекмуродов уй-жой қурилишини тез суръатлар билан олиб бориш зарурлигини таъкидлади.

— Кадрлар қўнимсизлигига чек қўйишнинг асосий шартларидан бири ишчи-хизматчиларни турар-жой билан таъминлаш, маданий ва маиший шароитни яхшилашдан иборатдир, — деди у. — Бизнинг корхонамизда уй-жой қурилиши жуда суст олиб борилаяпти. Шу билан бирга шаҳар транспорти иши ҳам талабга жавоб бермаётганлигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Транспорт кўпинча графикка амал қилмайди.

Кон-металлургия комбинатининг директори М. Рамазонов, химия заводининг бош инженери Р. Ёқубов, «Ўзэлектромонтаж» бошқармасининг электромонтёри А. Максин, шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари В. Абдуҳолиқов, транспорт бошқармаси партия комитетининг секретари З. Вафин, бошқа коммунистлар ишлаб чиқариш унумдорлигини янада ўстириш, ҳар бир корхонада сифат белгиси билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни кўпайтириш, капитал маблағни ўзлаштиришни яхшилаш, маданий-маиший шароитни янада яхшилаш ҳақида гапирдилар ва қатор таклифлар киритдилар.

Конференцияда шаҳар партия комитети, шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари ва Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайланди.

Конференцияда область партия комитетининг секретари Ф. Г. Потуремский нутқ сўзлади.

* * *

Бўлиб ўтган ташкилий пленумда **В. М. Муҳамедов** шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, **В. И. Токарев** шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари, **Н. А. Калимулина** шаҳар партия комитетининг секретари қилиб сайландилар.

Б. ПУЛАТОВ.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА РАҲБАРЛИК ТАКОМИЛЛАШСИН

БЕКОБОД

Конференция бошланиши олдидан В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи пўлат қуювчиси В. Чванов билан суҳбатлашиб қолдик. У ўз коллективи ўнинчи беш йилликни қандай якунлаётганлиги тўғрисида гапириб, яқинда матбуотда эълон қилинган КПСС Марказий Комитетининг асосий йўналишлар лойиҳаси ҳақида ўз фикрини билдирди.

—Менда лойиҳанинг ўн биринчи беш йилликда қора металлургияни ривожлантиришга бағишланган бўлими жуда катта қизиқиш уйғотди, — деди у. — Келажакда пўлат ва прокат ишлаб чиқариш қувватлари янада ривожланади. Коллективимиз Асосий йўналишлар лойиҳасини ўрганиб чиқиб ва муҳокама қилиб, келаси йилга оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Мен ишлайдиган цех йиллик планга қўшимча равишда 3 минг тонна пўлат беришга, шу жумладан КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача 300 тонна, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 64 йиллигигача эса 2500 тонна пўлат эритишга қарор қилди.

Партиямизнинг муҳим ҳужжатидан руҳланиб, меҳнат қилаётган коллективлар Бекободда оз эмас. Бугунги кунда барча корхоналарда Асосий йўналишлар лойиҳаси зўр қизиқиш билан муҳокама қилинмоқда.

Конференцияда ҳисобот доклади қилган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари О. С. Иброҳимов ва сўзга чиққан делегатлар шу кунлардаги кўтаринки руҳ тўғрисида, кейинги икки йил ичида шаҳар партия ташкилоти амалга оширган ишлар тўғрисида атрофлича тўхталиб ўтдилар.

Шаҳар ўнинчи беш йиллик плани муддатидан илгари бажарилди, планга қўшимча равишда 8 миллион сўмликдан зиёд саноат маҳсулоти реализация қилинди. Ишлаб чиқариш ҳажми 1975 йилдагига нисбатан 38,3 процент ўсди.

1978 йилнинг август ойи шаҳар коммунистлари, барча меҳнаткашларининг хотираларида яхши сақланиб қолди. Ўшанда электрда пўлат эритиш комплексининг биринчи электропечи фойдаланишга топширилди. Бугунги кунда эса электропечлар сони 3 тага етди, 2 та узлуксиз пўлат қуйиш машиналари ишлаб турибди. Электрда пўлат эритиш цехи фойдаланишга топширилгандан бери Ватанга 600 минг тоннадан зиёд пўлат ҳадя қилинди.

Конференцияда меҳнат унумдорлигини оширишда сезиларли ютуқларни қўлга киритган металлургия заводи, темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари комбинати, норуда материаллар заводи ва тикув фабрикаси коллективлари тўғрисида илиқ гаплар айтилди.

Металлургия заводидаги 100 тонналик электр печларда конструкцион маркадаги пўлат эритиш ўзлаштирилди. Эндиликда тайёр пўлат радиал машинада узлуксиз равишда қуйилмоқда. Бу пўлат ишлаб чиқаришдаги бракларни икки марта камайтириш имконини берди. Корхонада амалга оширилган бундай тадбирлар туфайли йилига 2,5 миллион сўмлик иқтисодий самара олинмоқда.

Шаҳар саноат корхоналарида илмий-техника тараққиёти асосида ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати ўсди ва хиллари кўпайди. 5 та корхона сифат белгиси берилган 19 хил маҳсулот ишлаб чиқармоқда. 1975 йилда бундай маҳсулотлар атиги уч хилгина эди.

Шаҳар партия ташкилоти социалистик мусобақани ташкил қилиш, илғор тажрибани умумлаштириш ва кенг ёйишга алоҳида эътибор бермоқда. Бекободликлар москваликларнинг беш йиллик якунловчи йили планини Улуғ Октябрнинг 63 йиллигигача бажариш тўғрисидаги ташаббусига қўшилиб мусобақани авж олдирдилар. «Узбекметаллургстрой» трестининг А. Игнатов ва Б. Османов бошлиқ бригадалари, «Бекабадцемремонт» корхонасининг И. Акаев бошчилигидаги бригада коллективи, шунингдек тикув фабрикасининг 65 ишчиси ана шу мусобақа ташаббускорлари бўлдилар.

Ташаббускорлар тўғрисида гап кетганда 16-автокорхона ҳайдовчиси Ҳабибулла Абдужабборов номини биринчилар қатори тилга оладилар. У бригада пудрати асосида ишлаш ташаббусини кўтариб чиқди. Ҳ. Абдужабборов ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади. Шу йилнинг бошида Бекободда илғор ҳайдовчи тажрибасини барча корхоналарда кенг жорий этиш мақсадида республика семинари ҳам бўлиб ўтди. Ҳ. Абдужабборов бригадаси беш йиллик планни 23 августдаёқ бажариб қўйди.

Конференция делегатлари эришилган ютуқларни қайд этиш билан бирга йўл қўйилган айрим камчиликлар, ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар устида ҳам алоҳида тўхталдилар.

Шаҳардаги айрим корхоналар ишлаб чиқаришни ўстириш суръатлари ва меҳнат унумдорлигини оширишда беш йиллик топшириқларидан ортда қолмоқдалар. Металлургия заводи, цемент комбинати, нон заводи, қурилиш материаллари ва конструкциялари заводи шулар жумласидандир.

Цемент комбинатида ишлаб чиқариш ҳажми 1975 йил даражасидан 25 процентга камайиб кетди. Беш йиллик мобайнида давлатга 292 минг тонна цемент, 375 минг тонна клинкер кам топширилди. Корхонада планлаштирилган ремонтлар графигига амал қилинмайди. Натижада айланма печлар авария ҳолига келиб қолди. Цемент тегирмони, механизмлар ва бошқа машиналар ҳам тўхтаб қолди.

Ўзбекистон металлургия заводида ҳам жиддий қийинчиликлар юзага келган. Электрда пўлат эритиш комплекси ва сирланган идишлар ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш муддатлари кечиктириб юборилди. Электрда пўлат эритиш цехи ишлаб чиқариш қуввати атиги 52 процент, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш қуввати эса 59 процент ўзлаштирилди холос.

Конференцияда сўзга чиққан В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг директори Р. Юсупов, 16-автокорхона ҳайдовчиси Х. Абдужабборов, цемент комбинати партия комитетининг секретари Х. Ашрапов, шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинати тикувчиси М. А. Егорова, темир-бетон буюмлари ва қурилиш материаллари комбинатининг директори Н. П. Турубар ва бошқалар йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни тезроқ бартараф этиш, барча долзарб масалаларни ҳал қилиш йўллари тўғрисида гапирдилар.

Конференция делегатлари шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссияси раиси Р. У. Юсупова докладини ҳам тинглаб муҳокама қилдилар.

Конференцияда шаҳар партия комитети, шаҳар партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги составлари ва Тошкент область партия конференциясига делегатлар сайланди.

Конференцияда область ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. У. Умаров сўзга чиқди.

* * *

Бўлиб ўтган ташкилий пленумда О. С. Иброҳимов Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари, **С. Д. Мокин** шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари, **Т. Я. Воронина** шаҳар партия комитетининг секретари қилиб сайландилар.

А. АБДУЛЛАЕВ.

ТЕХНИКА ШАЙ!

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ МЕХАНИЗАТОРЛАРИ ЭКИШ АГРЕГАТЛАРИНИ РЕМОНТ ҚИЛИШ ВА 1981 ЙИЛ КЎКЛАМГИ ДАЛА ИШЛАРИГА ТАЙЕРЛАШНИ ОБЛАСТДА БИРИНЧИЛАР ҚАТОРИ ТУГАЛЛАДИЛАР

ЎТГАН шанба куни ўсимликларни ҳимоя қилиш район аэродроми одатдагидан гавжум бўлди. Эрта саҳардаёқ аэродром сари елиб кела бошлаган машиналарнинг овози, механизаторларнинг ҳазил-мутойибалари, шўхчан кулгилари аэродромга файз киритди. Агар ҳозир декабрь ойи эканлигини ҳисобга олмасак, қишлоқ хўжалик авиаторларининг ишлари айни қизиган пайт, деб ўйлаш мумкин. Шу атрофда яшовчи аҳоли аэродромда ҳар йили экиш кампанияси олдидан ремонтдан чиқарилган қишлоқ хўжалик техникасининг анъанавий кўриги бўлиб ўтишини яхши билади. Бироқ ҳозир қиш фасли.

Шундай бўлса-да, райондаги 5 та хўжалик — Ҳамид Олимжон номли, Куйбишев номли, Навоий номли, «Ленинизм» ва Охунбобоев номли колхозлардан келтирилган юзта экиш агрегати аэродромнинг кенг майдонига икки қаторли сафга қўйилган. Мақсад — трактор двигателларининг қандай ишлашини, культиваторлар, сеялкалар, ПГС аппаратлари ва бошқа механизмларнинг ишчи органлари қандай аҳволда эканлигини сўнгги марта жиддий текширувдан ўтказиш. Яхшилаб ювилиб, кўк ва сариқ рангга бўяб қўйилган бу техника воситалари колхозларнинг устахоналаридан эмас, худди завод конвейеридан олиб келингандек, кўзни қувонтиради.

Шунча техникани қисқа муддатда ремонтдан чиқариб, кўкламги дала ишларига шай қилиб қўйилганлиги қувончли ҳолдир. Оққўрғонликлар бундан бир ойча илгари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, барча механизмларни 13 декабрдан кечикмай созлаб қўйишга сўз берган эдилар. Улар бугун ана шу ваъдаларини ёруғ юз билан оқладилар. Техника кўриги муваффақиятли ўтди. Слесарлар ва механиклар бу ерда бир-бирларининг бажарган ишлари билан чуқур танишдилар, мусобақадош бўлган қўшнилар кўкламги дала ишларига қандай тайёрланганликларини кўрдилар, бир-бирларининг меҳнатларига муносиб баҳо бердилар. Бу кўрик район хўжаликлари устахоналари коллективлари ремонт ишларини чуқур масъулият ҳис қилган ҳолда уюштирганликларини, мавсум бошланиши биланоқ ўз агрегатларини далаларга олиб чиқадиган тракторчиларнинг ремонтчиларга виждонан ёрдам берганликларини очиқ-ойдин намойиш этди.

Техниканинг тайёрлигини текширувчи район комиссияси аъзолари ҳар бир трактор, ҳар бир қисмни ўта синчковлик билан кўздан кечирдилар. Район халқ контроли комитети раиси И. Иброҳимов раҳбарлик қилаётган бу комиссия ишнинг сифатини двигателни тез ўт олдириш, ёки тракторлардаги ишчи органларининг бутлигигагина қараб эмас, биринчи навбатда аппаратнинг аниқ ва равон ишлаши, у ёки бу қисмларнинг мустаҳкамлигига қараб ҳам аниқладилар.

Текшириш пайтида комиссия аъзолари группаларга ажратилди. Улардан бирига район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бош инженери И. Муротов раҳбарлик қилди.

— Айрим хўжаликларда тракторнинг двигателини ремонтдан чиқариб, унга культиватор ва сеялкаларни осиб бўлгач, иш битди, машина шай деб ўйлайдилар, — деди у. — Бироқ зарур бўлиб қолган пайтда бу техникани тезкорлик билан далага олиб чиқиб бўлмайди. Шунинг учун бизда баъзан камчиликлар учраб туради. Масалан, кўкламги экишга тайёргарлик кўриш пайтида ҳамма иш кўнгилдагидек боради, бироқ экиш бошлангандан кейин айрим машиналар устахоналардан чиқолмай туради. Чунки, унинг нуқсони бор.

И. Муротов ҳақ гапни айтди. Кўрикда шу нарса маълум бўлдики, техниканинг баҳорги экиш ишларига шайлиги умуман олганда ёмон эмас. Бироқ жузъийдек туюлган нуқсонлар ҳам оз эмас. Масалан, «Ленинизм» колхозидан келтирилган агрегатларнинг иккитасида ўғит соладиган СУЗ мосламаси яхши қотирилмаган. Тракторчилар А. Ўрозбоев билан Ф. Ахтаевлар ўз вазифаларига масъулиятсиз муносабатда бўлганлар. У. Қўзиқулов ҳайдаб келган агрегатда ПГС аппаратининг фильтри тозаланмаган. Шунингдек, комиссия аъзолари Ю. Суяровнинг тракторида ҳам бир нечта қотирилмаган болтлар борлигини аниқладилар.

Тўғри, бу нуқсонлар бу қадар жиддий эмас. Бироқ, бу машиналарни шундай аҳволда далага олиб чиқиш мумкин эмас. Чунки, мутахассисларнинг берган баҳосига қараганда бу тракторлар узоқ вақт бетўхтов ишлай олмайди, натижада бундай ишнинг самараси ҳам бўлмайди. Шунинг учун комиссия аъзоларининг кўрсатмаларига биноан барча нуқсонлар шу ернинг ўзида бартараф этилди.

— Техника ремонтида йўл қўйилган нуқсонларнинг озлигини ҳисобга олиб, тайёргарликка умумий «яхши» баҳо берилди, — дейди комиссия раиси И. Иброҳимов. — Куйбишев номли колхоздан Г. Каримов, Б. Сафаров, Навоий номли колхоздан И. Қосимов, «Ленинизм» колхозидан Р. Тожимуродов ва бошқа бир қатор тракторчиларнинг меҳнати «аъло» баҳоланди. Уларнинг агрегатлари ҳар қандай кўкламги дала ишларини зарур бўлган пайтда бошлаб юбора оладиган даражада сифатли созланган.

Техника ремонтида бундай юксак суръат ва сифат район қишлоқ меҳнаткашларининг кўп йиллардан бери ремонт ишлари учун ҳамма ерда тўла қулай шарт-шароитлар яратиб қўйиш учун олиб борган курашлари, слесарларнинг, механикларнинг ва тракторчиларнинг фидокорона меҳнатлари самарасидир. Эндиликда ҳар бир хўжаликда турли цехлари бўлган замонавий устахоналар мавжуд. Ҳамма ерда етарли миқдорда дастгоҳлар, жиҳозлар ва асбоб-ускуналар бор. Эҳтиёт қисм ва узеллар масаласи аллақачон ҳал этилган. Барча механизмлар усти ёпиқ жойларда, тагликларда сақланади. Ремонт билан банд бўлган барча ишчилар учун зарур маданий-маиший шароитлар яратиб берилган. Устахоналарда иссиқ овқатлар ташкил этилади, уларнинг кўпида душхоналар бор. Дам олиш хоналарида доимо янги газета-журналлар бўлиб туради. Ремонтчилар бўш пайтларида телевизор кўрсатувларини томоша қиладилар.

Кўрик кутилганидан ҳам барбақт тугади. Текширувдан ўтган барча тракторлар хўжаликларга келтирилиб, занглайдиган қисмлари мойланди ва қишда музлаб қолиши мумкин бўлган қисмлари ажратиб олинди.

Бундан бир неча кун аввал райондаги иккита совхозда ҳам худди шундай кўрик ўтказилди. Улардан бири — «Оққўрғон» совхозининг техникани ўз вақтида сифатли ремонт қилиш ва 1981 йилги кўкламги дала ишларига тайёрлаб қўйиш юзасидан белгилаган тадбирларини область партия комитети маъқуллади. Тадбирларда таъкидланганидек, ремонт ишларини муваффақиятли ўтказиш — машиналарнинг техник имкониятларидан тўла фойдаланиш, юксак унумдорликка эришишнинг асосидир. Умуман эса, келгуси йили яъни ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида муваффақиятларга эришиш, пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан эртаки ҳамда мўл ҳосил етиштиришнинг ишончли гаровидир.

М. ЕГОРОВ.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ

Областимизда кузги кўчат ўтқазиш муваффақиятли ўтяпти. Ҳозиргача 6,5 миллион тупдан кўпроқ кўчат ўтқазилиб, бу соҳадаги топшириқ ошириб адо этилди. Бу муҳим кампания Оҳангарон райони хўжаликларида айниқса яхши ташкил этилди. Колхоз ва совхозларда 360 минг туп, топшириқда белгиланганидан қарийб икки баравар кўп кўчат экилди.

Хўжаликларда янги боғ-роғлар ташкил этилмоқда. Бўстонлиқ райони меҳнаткашлари катта ҳиммат кўрсатишди. Улар топшириқда белгиланган 5 гектар ўрнига 65 гектар майдонда янги боғлар ташкил этдилар. Районда 250 минг тупдан кўпроқ мевали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Янги боғлар ташкил этиш бўйича белгиланган топшириқ Бекобод, Бўка, Ғалаба районларида ҳам муваффақиятли бажарилди.

Лекин бошқа районларда янги боғлар ташкил этиш ишига етарлича эътибор берилмаяпти. Белгиланган топшириққа кўра Паркент районида 175 гектар майдонда янги боғлар барпо этилиши лозим эди. Ҳозиргача эса атиги 33 гектар ерда боғлар ташкил этилган. Районда умуман кўчат ўтқазиш бўйича топшириқлар ўринланмаган. Топшириқдаги 69,3 минг ўрнига энди 56,6 минг туп мевали кўчат экилди.

Оққўрғон, Орджоникидзе, Тошкент ва Янгийўл районларида янги боғлар ташкил этиш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилмаяпти. Айниқса, Янгийўл районида кўчат ўтқазиш қониқарсиз ташкил этилган. Бу ерда топшириқдаги 280,8 минг туп ўрнига атиги 229,5 минг туп кўчат экилди.

Куз даврида областимизда 26 гектар ерда янги токзорлар ташкил этиш режаланган эди. Соҳибкорлар астойдил ғайрат қилиб, белгиланган топшириқни 3,5 ҳисса ошириб бажардилар. 92 гектар майдонда янги токзорлар ташкил этилди. Бекобод райони соҳибкорлари айниқса ташаббус кўрсатишди. Улар 50 гектар ерда ток қаламчалари ўтқазишди. Паркент ва Тошкент районларида ҳам токзорлар ташкил этиш бўйича белгиланган топшириқлар ошириб адо этилди.

Ипак қурти озуқа базасини мустаҳкамлаш учун курашаётган қишлоқ меҳнаткашлари куз даврида тут кўчатлари ўтқазишга айниқса катта эътибор бердилар. Область бўйича 5 миллион 75 минг туп тут кўчатлари экилди. Бу соҳадаги топшириқ Бўка, Ўрта Чирчиқ, Чиноз, Оққўрғон, Оҳангарон, Бекобод, Бўстонлиқ, Паркент районларида анча ошириб бажарилди.

Бироқ бу соҳада Янгийўл райони хўжаликларида айниқса сусткашликка йўл қўйилмоқда. Бу ерда 300 минг туп тут кўчати ўтқазилиши белгиланган ҳолда эндигина 110 минг туп ниҳол экилди. Ғалаба, Калинин, Коммунистик, Орджоникидзе, Пискент, Тошкент районларида ҳам тут кўчати экиш топшириқлари бажарилмаган.

Кузги кўчат ўтқазишда «Ташсадвинсовхоз» тресті, область халқ маорифи бўлими, область социал таъминот бошқармаси, қишлоқ хўжалиги министрлиги ташкилот ва муассасалари коллективлари намуна кўрсатишди. Улар белгиланган топшириқларни ошириб бажардилар.

Об-ҳавонинг қулай келаётганлиги кўчат ўтқазиш ишларини давом эттириш имконини беряпти. Шунинг учун бу ишни қизғин давом эттириш, янги боғ-роғлар ташкил этиш, айниқса, тут кўчати ўтқазишга эътиборни кучайтириш керак.

ДЎСТЛИК УРУҒЛАРИ

— Ҳаммасига вақт керак. Уруғ тақдири вақтга боғлиқ.

Директор ҳам тўнини тескари кийиб олди:

— Вақт, вақт, дейсиз, янги уруғ ҳам олдингиз дейлик. Хўш, совхозга нима фойда Яхшиси далага чиқинг, кетмон чопинг.

Ўринбой ака индамай қолди. Билдики, директорга гап уқтириш қийин. Хўжаликда ишчи кучи етишмай турганда директорга тажриба ишлари ёқармиди? Аммо уни ҳам тушуниш керак. Шундай қилиш керакки, ҳам совхозга фойданг тегсин, ҳам тажрибангни давом эттир.

Укасининг идорадан авзойи бузилиб келганини кўрган Исоқ ака унинг кўнглини кўтарди.

— Парникка чиқ, бирга ишлаймиз. Тажрибангни ҳам тўхтатмассан.

Рози бўлди. У пайтдаги парник парникмиди! Юзтача ўра устига ром қўйилган. Қаҳратон қишда ойналарга қўл текизиб бўлмайди. Худди магнитдай ёпишади.

Энди Ўринбой ака эртадан кечгача сабзавот кўчати етиштиришда қатнашар, фақат бўш пайтларида уруғларни чатиштириш, янги нав яратиш устидаги ишини давом эттирарди. Уни кўрганлар ҳар хил фикр юритишарди:

— Йўқ ғалвани бошлаб нима қиларди.

— Ҳолва деган билан оғиз чучирмиди!

— Эҳтимол, бирор нарса чиқар. Ноумид шайтон.

Ҳа, инсон умидсиз яшай олмайди. Табиати шунақа. Ўринбой ака барибир тинчимади. У уруғни бунга, бунисини унга чатиштирди, саралади, экди, ҳосил кутди. Кўп марта такрорланди. Эринмади. Бу орада парник усти плёнка билан ёпилгач, енгил типдаги теплицага айланди. Селекционерларга бирмунча шароит яратилди. Ишни қишин-ёзин давом эттирди.

Бир куни теплица ичкарисидан росмана пишиб етилган қовунни кўтариб чиққанида теплица бригадири мамнун жилмайди:

— Бу меҳнатинг шарофати, ука. Бўлмаса мартда қовун пишармиди?

...Умид учқунлари ҳамиша тотли бўлади. Демак, сен беҳуда курашмаётганлигингни, мақсадинг аниқлигини, унга албатта етишишингни ҳис қиласан. Кучингга куч қўшилади.

Ўша «Ўзбекистон чиллакиси» навли қовундан кейин сабзавотнинг янги сортларини яратиш устида ишлай бошлади. Бодрингнинг РСФСР ўрта қисмидаги ғадир-будир нави билан республикамизда етиштириладиган «Ўзбекистон-740» нави чатиштирилди ва «Дружба» навли янги бодринг ҳосили олинди. Бу бодрингнинг хусусияти шундаки, у тез сарғаймайди, сифати бузилмайди. Кейин помидорнинг серҳосил, мазали «Назарбек» нави пайдо бўлди. Изланиш эса давом этарди.

1967 йили Тошкентда республика полизчиларининг кўриги бўлди, Ўринбой ака ҳам қатнашди. Халқ селекционери яратган «Ўзбекистон чиллакиси» қовуни биринчи ўринни эгаллади. Ўринбой Каримшоев бу билан айрим мутахассисларнинг Тошкент областида яхши қовун етиштириб бўлмайди, деган янглиш фикрини рад этди.

ЛАВҲА

Ўринбой аканинг ишларидан республика сабзавот, полиз ва картошкачилик илмий текшириш институтининг олимлари хабар топишди. Айниқса, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Абдураҳмон Каримов унга кўп ёрдам, маслаҳат берди. Олимнинг тавсияси билан халқ селекционери 1969 йил Москвадаги Тимирязев номли қишлоқ хўжалик академиясида бўлди. Полизчилик бўйича олиб борилаётган илмий ишлар билан танишди. У ёки бу масала ҳақида етакчи тадқиқотчилар фикрини билди.

Унинг тажриба ишлари совхознинг теплицасида ҳам фойда бера бошлади. Қишдан баҳоргача иссиқ хоналарда етиштирилган полиз ҳосилидан сўнг сепилган сабзавот уруғларидан бақувват кўчатлар олинмоқда. Бу ниҳоллар сабзавот учун энг ёмон «қорасон» касаллигидан ҳоли бўлмоқда.

Бутуниттифоқ радиоси ўзининг «Ер ва Эл» номли программасининг 1979 йил 11 октябрдаги эшиттиришида халқ селекционерининг ишлари ҳақида ҳикоя қилди. Ўринбой аканинг ҳар қандай шароитда йил— ўн икки ой мобайнида сабзавот ва полиз экинлари етиштириш ҳақидаги тажрибаларини бутун мамлакат эшитди. Шундан сўнг эшиттиришни такрорлаш ҳақида редакцияга кўплаб хатлар кела бошлади. Редакция бу талабларни бажарди. Шундан сўнг халқ селекционери номига Уралдан ва Сибирдан, Камчатка ва Олтой ўлкасидан, Қирғизистон ва Ёқутистондан мактублар ёғилди. Бу хатларнинг мазмуни бир эди: тўкинчилик йўлида шунчалик жон куйдираётганингиз учун раҳмат. Тажрибангизга қизиқиб қолдик. Бизга уруғ, уни экиш, ҳосил етиштириш ҳақида маслаҳатлар берсангиз.

Ўринбой ака мактуб муаллифларининг илтимосларини иложи борича адо этишга ҳаракат қилди. Дўстлик, яхшилик уруғлари мамлакатимизнинг турли бурчакларида кўкара бошлади.

— Республикамиз серқуёш ўлка, — дейди халқ селекционери. — Буни ҳисобга олганимизда бизда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг имкониятлари кўп. Мен шу имкониятларни қидириб топиш ва амалга оширишга оз бўлсада ўз ҳиссамни қўшсам дейман.

Ўринбой аканинг бу сўзлари ҳозирда олиб борилаётган ишлари билан чамбарчас боғлиқдир.

Ўринбой Каримшоев эртаки сабзавотни барвақт етиштириш учун экиннинг палак ёзмасдан пихидан ҳосил тугиши устида ўйламоқда. Зотан, маҳсулотни барвақт тайёрлаш ана шу масалага кўпроқ боғлиқдир. Чунки экин палак ёзса, бунинг учун биринчидан, кўп вақт керак бўлади, иккинчидан оз жойда кўп маҳсулот етиштириб бўлмайди.

Халқ селекционери ўзининг бой тажрибасини китоблар, брошюраларда баён этмоқда. Унинг «Эртаки сабзавотлар», «Май қовун-тарвузлари» каби китоблари аҳолига барвақт ва мўл ҳосил етиштириб бериш иштиёқи билан суғорилган.

Бир майизни қирқ оғайни бўлиб ейди, деган гап бор. «Хасково» совхози халқ селекционери Ўринбой Каримшоев эса бир уруғни бутун мамлакатга улашмоқда.

А. ХАТАМОВ,
Калинин райони.

Далварзин пахта тозалаш заводи коллективи ишлаб чиқараётган «оқ олтин» толаси мамлакатимиз қатори бир қанча чет эллик мижозларга ҳам етказиб берилмоқда. Суратда: корхона ишчи-хизматчиларидан С. Пенкова, Т. Абдураҳмонов, Р. Мустафоқулов, Қ. Камоловлар хорижий мамлакатларга юбориладиган пахта толаси тойларини кўздан кечирмоқдалар.

М. Қорабеков фотоси.

МАДРИД УЧРАШУВИДА

МАДРИД, 15 декабрь. (ТАСС). Мадрид учрашувининг янги йил арафасида бўладиган танаффусдан олдинги якунловчи ҳафтасида бундан илгари учрашувда қатнашаётган кўпгина мамлакатларнинг делегациялари киритган таклифлар муҳокама қилина бошланди. Совет делегацияси бошлиғининг ўринбосари, СССРнинг Испаниядаги элчиси Ю. В. Дубинин бугунги очиқ ялпи мажлисда бу ишнинг муҳимлигини уқтириб, Совет делегацияси киритилган бир қанча таклифларнинг автори ёки шерик автори эканини айтди.

СССР вакили қуйидагиларни таъкидлади: кескинликни юмшатиш тақдиридан ташвиш чекилаётганлиги ўтган мунозара давомида маълум бўлди, бу эса бўлиб ўтган фикрлашувларнинг энг муҳим якунларидан биридир. Ҳарбий қаршима-қаршиликни камайтиришга ва қуролсизланишга кўмаклашишга қаратилган самарали тадбирлар, яъни Европадаги сиёсий кескинликни юмшатишни тўлдириши ва Умумевропа кенгашида қатнашган давлатларнинг хавфсизлигини мустаҳкамлаши лозим бўлган тадбирлар кўриш тўғрисида Хельсинки Якунловчи актида баён этилган биргаликдаги мажбуриятни рўёбга чиқаришга янада зўр ғайрат билан ҳаракат қилиш зарур, деган фикрни Мадриддаги кўпгина делегациялар изҳор этаётганлигидан Совет вакили мамнун бўлиб гапирди.

СССР вакили Польша Халқ Республикаси делегациясининг 1981 йил октябрида Варшавада ҳарбий кескинликни юмшатишга ва қуролсизланишга бағишланган конференция чақиришни кўзда тутувчи таклифи муҳимлигини уқтириб ўтди.

Пировардида Совет вакили Европада ҳарбий кескинликни юмшатишга ва қуролсизланишга бағишланган конференциянинг чақирилиши кескинликни юмшатиш йўлини янада кўпроқ мустаҳкамлайди, деб ишонч билдирди.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ
ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

БАБРАК КАРМАЛНИНГ АЙТГАНЛАРИ

КОБУЛ, 15 декабрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг Совет Иттифоқига дўст Ҳиндистонга қилган расмий дўстлик визитини жаҳон аҳли бир неча кун давомида зўр диққат-эътибор билан кузатиб турди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Деҳлига қилган визити унинг Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди билан ва Ҳиндистоннинг бошқа раҳбарлари билан ўтказган музокаралари, унинг Ҳиндистон жамоатчилиги намояндалари билан учрашувлари ва улар ҳузурида сўзлаган нутқлари бутун дунёда зўр қизиқиш уйғотди. Бу эса Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Совет ҳукумати тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш тўғрисида доимо, узлуксиз ғамхўрлик қилаётганликларининг яна бир далилидир.

Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион кенгашининг Раиси ва Бош министри Бабрак Кармал Бахтар агентлиги ҳамда миллий радио ва телевидение вакиллари билан бу ерда бўлган учрашувда шу гапларни айтди.

Афғон халқи ҳам, деди у, ўртоқ Л. И. Брежневнинг визитини ва унинг Деҳлидаги музокараларини зўр эътибор билан кузатиб турди. Биз ўртоқ Л. И. Брежневнинг бизга дўст улуғ совет халқи раҳбари эканини, халқаро миқёсдаги атоқли арбоб эканини, у тинчликни мустаҳкамлашга, кескинликни юмшатишни кучайтиришга, қуролсизланишга эришишга қаратилган тинимсиз ғайрат-ҳаракати туфайли ер куррасининг турли қитъаларидаги кенг халқ оммасининг меҳр-муҳаббати ва ҳурматини қозонганлигини биламиз.

Биз Афғонистондагилар, деди у сўзини давом эттириб, Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди ва Ҳиндистоннинг бошқа раҳбарлари тинчликсеварлик мақсадида сарфлаётган куч-ғайратларини юксак қадрлаймиз.

Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити ҳамда унинг Индира Ганди билан ва Ҳиндистоннинг бошқа раҳбарлари билан ўтказган музокаралари Совет-Ҳиндистон ўзаро муносабатлари доираси билангина чекланиб қолмайди. Бу визитнинг якунлари ва визит чоғида имзоланган ҳужжатлар СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги дўстона алоқаларни ривожлантиришга қўшилган катта ҳисса бўлиб, айни вақтда бутун Осиё учун, бутун дунёда тинчлик ва кескинликни юмшатиш тақдири учун муҳим аҳамиятга эга бўлади ва келгусида ҳам шундай бўлиб қолаверади.

Жанубий-Ғарбий Осиёда жойлашган давлат бўлмиш Афғонистон Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон раҳбарларининг шу регион проблемаларини мазкур регионда жойлашган мамлакатларнинг мустақиллиги, суверенитетини, территориал бутунлигини ва қўшилмаслик статусини тўла-тўкис ҳурмат қилиш негизида тинч сиёсий йўл билан ҳал этишга қилган даъватини айниқса табриклайди.

Биз Покистон ва Эроннинг масъулиятли раҳбарлари Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон раҳбарларининг даъватига ҳамда бизнинг аҳволни сиёсий йўл билан бартараф этиш тўғрисидаги таклифларимизга ижобий жавоб беришларига, регионимиздаги кескинликни юмшатиш ва ҳақиқий мустаҳкам тинчлик учун шарт-шароит яратиш манфаатларини кўзлаб, вазминлик, реализм ва амалий ёндошиш йўлига ўтадилар, деб астойдил умид қиламиз, деди Б. Кармал. Биз томонлар учун қулай бўлган ҳар қандай вақтда ҳамда улар учун мақбул бўлган жойда улар билан учрашишга тайёрмиз.

Афғонистонга келганда шуни айтиш кераккки, биз ўз мамлакатимизда халқнинг кундалик турмуши тезроқ нормал осойишта изга кириши учун ҳамма ишни қиляпмиз. АХДПнинг, АДР Революцион кенгаши ва ҳукуматининг бу йўлдаги куч-ғайратларини афғон халқининг ғоят кенг табақалари, мамлакатимизда яшаб турган ҳамма миллатлар қўллаб-қувватламоқдалар.

Бу жараён муқаррардир, бинобарин душманларимиз буни аллақачон тушуниб олишлари ва тегишли хулоса чиқаришлари лозим эди.

ЭРОН—ИРОҚ ФРОНТИДА

ҚУВАЙТ, 15 декабрь. (ТАСС). Ўтган ҳафта давомида Эрон—Ироқ фронтида томонларнинг ҳолатида айтарли ўзгариш бўлмади. Шунга қарамай бутун фронт бўйлаб жанглар давом этди. Эрон қўшинларининг артиллерияси Ироқ марраларини ўққа тутди. Бир қанча жойларда Эрон армияси аввало Ободонни қамалдан чиқариш мақсадида ҳужум ҳаракатлари қилди. Эрон самолётлари Ироқ қўшинлари тўпланиб турган жойларга ва ҳарбий объектларга зарба урди.

Хабар қилишларича, Ироқ қўмондонлиги Ахвазга ҳужум ҳаракатлари қилишга бир неча бор уриниб кўрди. Шаҳар қаттиқ тўпга тутилди ва бомбардимон қилинди. Эроннинг бошқа шаҳарларига, жумладан, Сусангард, Ҳамадонга ва Бендер Ҳумайни (собиқ Бендер-Шахпур) портига ҳужум қилинди.

Бу ерда олинган маълумотларга кўра, уруш ҳаракатларининг давом этиши иккала мамлакат аҳволини мушкуллаштирмоқда.

ВЬЕТНАМ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Тханьхоа вилоятидаги Бимшон қишлоғида йилига 1,2 миллион тонна маҳсулот берадиган цемент заводи қурилмоқда.

Суратда: совет инженери И. Гароев цемент заводи ёш қурувчилари орасида. ВИА—ТАСС фотоси.

ЯНГИ МАЪМУРИЯТДАГИ ИХТИЛОФЛАР

ВАШИНГТОН, 15 декабрь. (ТАСС). «Вашингтон пост» газетаси АҚШнинг янги президенти Р. Рейган атрофидаги яқин кишилар ўртасида «янги маъмуриятнинг раҳбарлигини 4—5 кишидан иборат мумтоз «суперкабинет» амалга ошириши керакми ёки йўқми эканлиги хусусида ўткир ихтилофлар» бошланганлигини хабар қилди. Рейганнинг энг яқин маслаҳатчиси Э. Мис ва АҚШ мудофаа министри лавозимига кўрсатилган К. Уэйнбергер «суперкабинет» тўғрисидаги таклифнинг кучли тарафдорларидан бўлиб майдонга чиқмоқдалар, деб ёзади газета. Айни вақтда, яхши хабардор доираларда маълум қилишларича, Оқ уй ходимлари аппаратининг бўлажак раҳбари Ж. Бейкер бу режа тўғрисида хусусий тартибда жуда шубҳаланиб гапирмоқда. «Суперкабинет» тузишнинг бошқа танқидчилари фикрича, бу нарса конгресс аъзоларининг, кабинет бошқа аъзоларининг, шунингдек турли «манфаатлар группалари»нинг ётсираши маъносида Р. Рейган учун катта муаммоларни келтириб чиқаради.

Р. Рейган ва унинг маслаҳатчилари муҳокама қилаётган таклифга биноан «суперкабинет» қолган кабинетнинг ҳаммасига раҳбарлик қилади ва сиёсий йўлни ишлаб чиқиш соҳасида ижрочи ҳокимиятнинг олий органи бўлиб хизмат қилади, деб уқтиради «Вашингтон пост» газетаси. Ана шу ички мумтоз доира, газетанинг ёзишича, давлат секретаридан, мудофаа, молия ва юстиция министрларидан ва, эҳтимол, Рейган тайинлайдиган кабинет аъзоси лавозимидаги яна бир расмий кишидан иборат бўлади.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОНИДА

ТУТ ДАРАХТИ ОЗИҚЛАНТИРИЛМОҚДА

Пиллачилик агротехникасидаги муҳим тадбир — тут дарахтларини озиқлантириш район хўжаликларида намунали олиб борилаётир. Бу борада айниқса, Охунбобоев номли, Ким Пен Хва номли, «Ленин йўли» колхозлари ўрнак кўрсатишмоқда. Шу кунгача 413 гектар майдондаги тут плантациялари, ариқ бўйларидаги, дала четларидаги тут дарахтлари минерал ва маҳаллий ўғитлар билан озиқлантирилди.

МЕЛИОРАТОРЛАР ЮТУҒИ

Район мелиораторлари ерларни капитал текислаш бўйича беш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Ўтган йиллар давомида 155 гектар майдонда бу муҳим тадбир сифатли ўтказилди. Натижада «Коммунизм», Ленин номли колхозларда тупроқ унумдорлиги анча ортиб, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги кўпайди.

ЯНГИ МАКТАБ

Свердлов номли колхоз территориясида Олег Кошевой номли 37-янги мактаб биноси ўз бағрига ўқувчиларни олди. Ўқувчилар учун барча қулайликларга эга бўлган мактаб биносини райондаги 2-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари қуриб битиришган, ўқув масканида колхозчиларнинг 160 нафардан зиёд ўғил-қизлари машғулотларни бошлаб юборишди.

У. ҲАМИДОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» КОНКУРСИГА

АВВАЛО ИНСОН БЎЛ

ОЧЕРК

— СИЗ қайси касбни ёқтирасиз?

Йигит шавқ ила тантанавор деди:

— Журналистикани. Ёзувчи бўлишни орзу қиламан.

— Қандай яхши,— деди қиз кулиб,— демак, университетга кирарkансиз-да...

Қиз билан гаплашиб кетаркан, йигит ҳижолат ичра ён-атрофга назар ташлаб қўярди. Ишқилиб таниш-билишлар кўришмасин. Қиз эса хотиржам, мағрур борарди.

— Нималарни ўйлаяпсиз, Ҳамидулла ака?

Йигит нима дерди? Бугун у умрида биринчи бор таниш қизи билан кинога бориши. Илк бор мактабда эмас, кўчада учрашди. Ҳаяжони, қувончи ҳавотирини унга айтсинми?

Улар кинога билет олиб ичкарига киришгач, йигит қизни меҳмон қилишни ўйлади. Буфетда у анча-мунча ширинликлар харид қилди. Қиз эса мамнун қиёфада ўтирганча унинг ҳаракатларини кузатарди.

— Беш сўм эллик тийин,— деди сотувчи лоқайд. Ҳамидулла чўнтагига қўл тиқдию, пешонасидан муздек тер чиқиб кетди. Пуллари, атайин шу орзиқиб кутилган кунга атаб йиққан пуллари йўқ эди. Ким олган экан? Ўйлашга ҳам фурсат йўқ эди ҳозир.

Қиз унинг ҳолатини пайқагандек ўрнидан туриб пештахта томон юрди. Нафис ҳаракат ила сумкасидан бир ўнталик олиб буфетчига узатди.

— Пулиз менда эканлигини унутибсиз, Ҳамидулла ака!

Тушунган одамнинг садағаси кетсанг арзийди. Йигит қизга миннатдор боқди. Бу ноқулай аҳволдан хижолат тортиб жилмайди. Шу куни у кинони қандай кўрди, билмади. Фақат қиз билан хайрлашаётганда бўлажак касби ҳақидаги фикрини ўзгартганини айтди.

— Бугунги хижолатим менга кўп нарсани ўргатди. Бундай аҳволга ҳеч ким тушмасин.

— Арзимаган нарсага шунчами? Кўнглингизга олманг.

Қиз йигитнинг юридик факультетига киришини ўзича ҳазилга йўйди. Аммо Ҳамидулла милицияда ишлаш, инсонлар мушкулини осон этишдек шарафли касб соҳиби бўлишга юракдан аҳд этган эди.

СУД ТАРОЗУСИ

УНГА топширилган дастлабки иш юзаки қараганда жўн эди. Оилавий машмаша. Хотин жароҳатланган. Эрини жонига қасд қилишда айблаяпти. Материалларнинг бари эрга қарши. Аммо милиция лейтенанти, терговчи Ҳамидулла Убайдуллаев бу ишга жиддий ёндошди. Ахир у университетни тугатгач, Сурхондарё область суди аъзоси сифатида 4 йил ишлади. Не-не тергов материаллари, айблов хулосаларини таҳлил этиб, одил суд тарозусида ўлчаган одам.

Мана энди у Тошкент шаҳар Куйбишев район ички ишлар бўлими терговчиси.

У жабрланувчи даъвосини диққат билан тинглади. Эри унинг бошини ёрибди. Касалхонага олиб кетишаётганда эса орқасидан ўқ узиб ўлдирмоқчи бўлибди. Гувоҳлари ҳам кўп. Айбдор эр эса бошқача хулосада. Хотини кейинги вақтларда анча енгил табиат бўлиб қолган. Ишига ҳам совуққон. Ҳоҳласа боради, бўлмаса йўқ. Зиёфатлардан, дугоналари ўтиришларидан сира қолмайди. Ўша куни жаҳл билан хотинини туртиб юборган. Шунда унинг боши печканинг темирига тегиб жароҳатланган. Ўқ масаласи эса ёлғон, унинг милтиғи йўқ.

Бу воқеа Ҳамидуллага қизиқ бир жиноий ишни эслатди...

Баобрў профессор уйидаги кабинетида илмий ишини ёзиб ўтирарди. Тўсатдан дераза ойнаси қарсиллаб синиб, ташқаридан кирган ўқ деворга бориб санчилади. Милиция ходимлари ўша маҳалладаги уйларни текшириб профессорга отилган ўқ қўшни уйдаги ҳаваскор овчи милтиғидан отилганини аниқлайдилар. Демак, суиқасд бўлган. Шундай фикрга келган оператив ходимлар ҳаваскор овчини қамоққа олишади. Бир қарашда ҳамма далиллар милтиқли кишига қарши эди.

Ўқ йўналиши профессор уйига тўғри келган, милтиқ калибри ҳам. Экспертлар ўқ шу милтиқдан отилганини аниқлашган. Аммо айбдор ўқ отилган вақтда ишда бўлганлигини исботлаб, бошқа айблов далилларини инкор этолмади. ишни бошқа терговчига топширишди. У анча тажрибали ходим бўлиб, воқеани атрофлича ўрганиб буткул ўзга хулосага келди. Маълум бўлдики, овчилар клубида ишлатилган ўқ гильзаларини болалар йиғиштириб рогаткага солиб отишган. Шулардан бири профессорнинг уйи деразасига келиб теккан. Овчи оқланган. Аммо унинг 6 ой қамоқда бегуноҳ ётганига ким айбдор? Ким уни ёмон отлиққа чиқариб, номига доғ туширди?..

Ҳамидулла эр-хотин берган кўрсатмаларни ўрганиб, жиноят содир бўлган уйга борди, ён қўни-қўшниларнинг ҳикояларини эшитди. Ҳақиқатан ҳам ўқ узилгани, лекин бу ўқ яширинча овчилик қилувчи ўзга кимсага тегишли бўлганини аниқлади. У тўпланган одамларни тарқатиш учун милтиғидан осмонга ўқ узган экан. Натижада айбланувчи эрга қўйилган оғир айб—жонга суиқасд моддаси йўққа чиқиб, жазо енгиллашди. Эр-хотиннинг уруши — дока рўмолнинг қуриши, деб ана шунга айтсалар керакда. Хотин кейин қилмишига пушаймон бўлди.

НОСҚОВОҚ ЁКИ ТЎППОНЧА СИРИ

ҲАМЗА район ички ишлар бўлими бошлиғи милиция полковниги Комил Тошматов ҳузуридаги оператив кенгашда жиноят қидирув бўлими бошлиғи подполковник Қурбон Нишонбоевнинг ахбороти тингланди.

— 7 март куни вино заводи клубидан чиққан Наташа ва Валентинага икки йигит эргашди. Қизлар рақсга боришни истамасликларини эшитгач, йигитлардан бири тўппончадан ўқ узиб Наташанинг қорнидан, Валентинанинг тиззасидан ярадорлайди. Жабрланувчилар ТошМИда операция қилинди. Доктор Муқаддам Ашрапованинг маҳорати туфайли бу икки ёшнинг ҳаёти сақлаб қолинди. Шуниси ажабланарлики, қизлар айбдор кимлигини айтишдан бош тортишяпти.

— Ўқ қандай тўппончадан экан?

— Макаровдан. Калибри 9 миллиметр, гильзаларни топдик.

— Фикрингиз, ўртоқ подполковник?

— Менимча, бу жиноятни текширишни катта терговчи Убайдуллаевга топширсак.

Оператив кенгашда тергов группаси тузилиб, унинг фаолият планини ишлаб чиқиш милиция капитани Ҳамидулла Убайдуллаев зиммасига юкланди. Терговчи дастлаб ишни очилмаган жиноятлар ичидан калаванинг учини топишдан бошлади. Оператив кенгашда тилга олинган тўппонча кимга тегишли ва жиноятчилар уни қандай ўмарган?

Капитан Убайдуллаев бир йилча муқаддам шу Ҳамза районида милиционерга қилинган суиқасдга оид ишни кўздан кечирди. Номаълум кишилар унинг қорнига пичоқ уриб, тўппончасини ўлжа олиб кетишганди. Жиноятчилар ушланмаган. Балки икки қизга отилган ўқ худди шу тўппончадан чиққандир? Йўқолган тўппончадан...

Ҳамидулла университетда тергов ишига оид қизиқ-қизиқ мисолларни домласидан эшитганди.

— «Ўттизинчи йилларда республикамизда содир бўлган жиноий иш бўйича материалларни ўқиган эдим. Коллективлаштириш якунланиб, колхозлар фаол иш бошлаб юборган даврда кўзга кўринган Н. деган раҳбар сирли ғойиб бўлади. Раҳбар деганим колхоз раиси. Воқеа шуки, у бир ўтиришда бўлган, сўнг эса номаълум киши ҳамроҳлигида уйига кетган. Қандайдир қоғозга колхоз муҳрини қўйиб бераман, деган. Шу-шу ундан дарак бўлмаган. Орадан икки-уч йил ўтган. Бир куни ўша қишлоқ яқинидаги тепаликдан номаълум одам склети топилган. Экспертиза уни ўша йўқолган колхоз раиси эканлигини аниқлаган. Жасад кўмилган жой синчиклаб текширилганда у ердан носқовоқ топилган. Терговчи аста иш бошлаб, дастлаб раис нос чекканми ё йўқмишуни текширган. Марҳум умрида чекмаган экан. Бўлмаса, носқовоқ кимники? Сўраб-суриштирилганда ўша раис йўқолган кечада қандайдир кашанда раис ва унинг ҳамроҳидан нос сўраган. Ҳамроҳи носқовоғини чиқариб ундан бир чимдим кашандага берган.

Терговчи шу ҳамроҳ қотил, деган хулосага келган... Қишлоқдаги барча нос чекувчилар билан суҳбатлашиш борасида у носқовоқларга разм солиб, уларда қандайдир ўхшашлик борлигини пайқаган. Шундай носқовоқлар ясайдиган уста борлигини эшитгач, унинг уйига бориб мижоз сифатида ўзига носқовоқ ясаб беришини сўраган. Устадан носқовоқни олатуриб, яна илтимос қилган.

— Яхшиликка яхшикуя, лекин менга ўзингизникига ўхшаш зўр носқовоқ керак. Яна бир кўрайчи сизникини...

Устанинг ранги ўзгарган ва деган:

— Йўқотиб қўйганман.

Калаванинг учи топилган эди. Уста қотиллигини тан олишга мажбур бўлган. Бу мисол билан нима демоқчиман? Терговчи ниҳоятда сабр-матонатли, изланувчан ва сермулоҳаза бўлмоғи даркор».

...Капитан Убайдуллаев худди шу аснода иш тутиб, жиноятни фош этиш операциясини пухта ишлаб чиқди. Операция плани жиноятни очиш группасининг раҳбари, Тошкент шаҳар ички ишлар бўлими бошқармаси бошлиғининг ўринбосари полковник Алиев томонидан маъқулланди.

Жабрланувчилар билан ўтказилган суҳбатлардан сўнг қизлардан бири Тошкентга келган бир йигит билан икки йил таниш тутингани аниқланди. Ўша йигит Украинада тракторчи бўлиб ишларкан. Оператив ходимлардан лейтенант Иванников командировкага юборилди. Райондаги жиноят содир бўлган жой, Циолковский кўчасидаги гумон қилинган шахслар билан ҳам шуғулланилди. Шубҳали туюлган квартиралар текширилди. Ана шундай операциялар вақтида Лисунов кўчасидаги квартиралардан бирида ўзларини Николай ва Александр деб танитган икки йигит қўлга олинди. Тасодифни қарангки, улар ётган хонадан анчадан бери изланилаётган тўппонча топилди. Трассологик экспертиза Наташа ва Валентинани ярадаган ўқлар шу тўппончадан отилганлигини кўрсатди. Бу борада лейтенант Иванников ҳам Украинадан қайтиб келди. У тракторчининг жиноятга алоқаси йўқлиги, соф меҳнаткаш йигитлигини айтди. Шу билан бирга Украинадаги бир районда содир бўлган 20 га яқин жиноятда Макаров системасидаги тўппонча қўлланилганлиги ҳақида ахборот берди.

Ҳибсга олинган Николай ва Александр моҳирона олиб борилган терговдан сўнг Тошкентдаги ва Украинадаги жиноятларда худди шу тўппонча билан иш кўрганликларига иқрор бўлди. Улар Тошкентда яшаганларида тартибни кўп бузганлар. Шаҳарга чиққан кунларининг бирида милиционерга ҳужум қилишган. Қуролини ўғирлаб тайинли жойга яширишган. Украинага тўппончани ҳам ўзлари билан олиб кетишган. Бир қанча жиноятлар қилиб яна Тошкентга қайтиб келишган. Сўнг ўша 7 март воқеаси — Наташа ва Валентинага маст ҳолда ўқ узишдек қабиҳ жиноят содир бўлган...

ПОСБОН

Милиция капитани Убайдуллаев бу жиноятни очишда ўзининг кўп йиллик тажрибасига таяниб, терговда алоҳида маҳорат кўрсатди. Ҳазил эмас, 15 йил шу соҳада ишлаш! Куйбишев, Ленин районларида 9 йил, республика ички ишлар министрлиги тергов бўлимида 4 йил ишлади. Икки йилдан бери эса Ҳамза районида катта терговчи. Чорак аср мобайнида орттирган бой билим ва тажрибаси ҳар қандай мураккаб муаммоларни ечишда жуда қўл келяпти.

Шу йиллар мобайнида у милиция офицери сифатида турли тоифа одамларни кўрди. Иллат ва фазилат, олийжанoблик ва пасткашлик, ҳиммат ва худбинликни ёнма-ён учратди. Лекин унинг дили ғовламади. Кўнгил беғуборлиги, қалбдаги инсонга меҳр ёлқини пасаймади. Касбини улуғлаган кам бўлмайди, дейди халқимиз. Коммунист, милиция капитани Ҳамидулла Убайдуллаевга худди шу халқ бенуқсон хизмати ва олийжаноб фаолияти учун катта ишонч билдирди. 1975 йилда у Тошкент шаҳар Ҳамза район халқ судьялигига сайланди. Бу жуда фахрли ва масъулиятли вазифа. Бу ундан разведкачидек матонатли, шифокордек чин ҳамдард бўлмоқликни талаб этади. Чунки инсон тақдирини ўйлаш унинг муқаддас бурчи. Бахт қомуси агар қуёш бўлса, судья ана шу қуёш заррин нурларининг ҳақиқий заргари, посбонидир.

ОТА ИБРАТИ

У ишдан хориб қайтганда хотини Ибодатнинг чеҳрасида қандайдир сирли маъно уқди.

— Қизингиз қилган ишни биласизми?

Ҳамидулла ака ҳайратини яшириб гапнинг индаллосини кутди. Хотинининг одатини яхши билади.

— Гулчеҳрангиз юридик факультетга ҳужжатларини топширибди...

Ота беихтиёр тўлқинланиб кетди. Тўнғичи унинг касбини танлабди. Қувонмай бўладими.

— Эсингдами, Ибодат биринчи бор учрашган кунимиз? Хадрада «Родина» кинотеатрида... Ўшанда мен 18 ёшда эдим.

— Ҳа,—кулди Ибодат,—ўшанда сиз мени эмас, мен сизни меҳмон қилгандим...

— Унутмабсан. Қара, шунча йил ўтибди-я. Элликни ҳам уриб қўйибмиз.

У дастурхон атрофида ўтирган Гулшода, Шаҳноза, Каримуллага ҳавас билан тикилди. Уялинқираб аста ёнига чўккалаган Гулчеҳранинг бошини силади.

— Омад тилайман, қизим... Яхши касб танлабсан.

Орадан бир ой вақт ўтди. Гулчеҳра мандат комиссиясидан ўтиб, студентлик билетини олганда ота унга панд-насиҳат қилди. Севган педагоги Сухомлинскийнинг ушбу сўзини юракдан такрорлади:

— Аввало инсон бўл!..

Ҳамдам СОДИҚОВ.

Тошкентнинг янги Қорасув массивида медицина муассасалари тармоқлари ўсиб бормоқда. Яқинда бу ерда 19-болалар поликлиникаси ишлай бошлади. Бу медицина даргоҳи бир кунда 500 кичкинтойни қабул қилаяпти. Суратда: хирургия кабинетининг ишчан ҳамшираси Раиса Сайфиддинова кичкинтой саломатлигини кўздан кечирмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Спорт

ОҒИР АТЛЕТИКАЧИЛАРИМИЗНИНГ КАТТА МУВАФФАҚИЯТИ

Олмаота шаҳрида оғир атлетика бўйича СССР кубоги ва кўпкурашнинг айрим турлари бўйича мамлакат биринчилиги мусобақалари ниҳоясига етди. Унда республикамиз спорт шарафини 12 спортчи ҳимоя қилдилар. Умумкоманда ҳисобида РСФСР вакиллари биринчи, Украина спортчилари иккинчи, Москва оғир атлетикачилари учинчи ўринни эгаллашди.

Ўзбекистон терма командаси эса фахрли тўртинчи ўринга кўтарилди. Вакилларимиз ўтган йилги мусобақаларда ўн учинчи ўрин билан чегараланган эдилар.

Оғир атлетикачиларнинг катта муваффақиятига кўксиларига иккитадан кумуш медаль таққан армиячи Л. Плохой ва андижонлик Л. Куртаметов муносиб ҳисса қўшишди. Андижонлик полвон биринчи марта халқаро классдаги спорт мастери нормативини бажарди.

Мусобақаларнинг сўнгги кунида чирчиқлик оғир вазнли спортчи — «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти вакили Александр Благадарний ҳам муваффақият қозонди. У иккита бронза медалига сазовор бўлди. Чирчиқлик спортчи икки курашда 382 килограммли штангани кўтарди. Силтаб кўтаришда эса 217,5 килограммлик марраги эгаллади.

«УНИВЕРСИТЕТ» МАҒЛУБИЯТИ

Баскетбол бўйича мамлакат чемпионатининг олий лигасида иштирок этаётган Тошкентнинг «Университет» командаси навбатдаги тур ўйинларини Минскнинг Радиотехника институти коллективи билан ўтказди. Бу учрашувда 95:74 ҳисоби билан Минск баскетболчиларининг қўли баланд келди. Кеча олий лиганинг бошқа клублари ҳам ўзаро баҳслашдилар.

КУРАШ ДАВОМ ЭТАДИ

Тошкентдаги шахмат-шашка клубида шахмат бўйича Бутуниттифоқ турнири давом этаётир. Унда Иттифоқимизнинг турли шаҳарларидан келган 16 кучли спортчи ўзаро куч синашмоқда. Шахматчилар бугун ўнинчи тур ўйинларини ўтказишади.

Тўққиз турдан сўнг ленинградлик спорт мастери Александр Ермолинский пешқадамлик қилаётир. Унинг ҳисобида олти очко бор. Тошкентлик спорт мастери Григорий Аъзамов, киевлик гроссмейстер Игорь Платонов, харьковлик халқаро классдаги мастер Александр Чернинлар пешқадамдан ярим очко орқада қолишяпти.

Мусобақаларга 24 декабрь куни якун ясалади.

Реклама ва эълонлар

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

17, 18 ДЕКАБРЬ СОАТ 19.00 да

Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги—конкурсининг ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати ДИЛБАР ФАЁЗОВА

СОЛИСТЛАР:

ФАХРИДДИН УМАРОВ

Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Ҳотам ҲОЖИЕВ, Дилором ҚАЮМОВА, Абдурашид МУСТАФОҚУЛОВ, Лола ОҚИЛОВА, Нарзиддин ШЕРМАТОВ, Таваккал ТУРСУНОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери Қодир МЎМИНОВ.

Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ГОСКОМТРУД УзССР

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ МОНТАЖ ТАШКИЛОТЛАРИГА:

иссиқлик-кучланиш ускуналари ва трубопроводларни монтаж қилувчи слесарлар, электр пайвандчилар. Иш командировка билан боғлиқ. Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

1-ТРАМВАЙ ДЕПОСИГА

трамвай ҳайдовчилар, пневматик ускуналар бўйича слесарлар, ускуналар ремонти бўйича слесарлар, темирчилар, бўёқчилар, дурадгорлар, кондукторлар, контролёрлар. Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

прессловчилар (аёллар), слесарь-созловчилар, зарядловчилар, ҳайдовчилар, токарлар, транспорт ишчилари, фрезерчилар, электр пайвандчилар, контролёр-упаковкачилар, гальваниклар, электромонтёрлар, аппаратчилар.

«ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА

токарлар, фрезерчилар, слесарь-йиғувчилар, слесарь-ремонтчилар, сайқал берувчилар, қолипчилар, прессчилар, электр-газ пайвандчилар, электромонтёрлар, кўприкли кранларнинг кранчилари, тракторчилар, контролёрлар. Ёлғиз кишилар ётоқ хона билан таъминланадилар

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

симкашлар, изолировкачилар (аёллар), брончилар, опрессовкачилар, автопогрузка ҳайдовчилари, автокран ҳайдовчилари, слесарь-ремонтчилар, электриклар, склад мудирлари, омборчилар (аёллар). Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

БИЗНИНГ АДРЕСЛАРИМИЗ:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ—У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ—2-квартал, 3-уй.

ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.

ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.

КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 39-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.

С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ—22-квартал, 13-уй.

СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — райисполком, Совет Армияси хиёбони.

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг

1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

(Т. Шевченко кўчаси, 28-уй)

Троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган

5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар группалар комплектлангандан сўнг бошланади. Депо ишчилари формали кийим-бош билан (50 процент ҳақи тўланади) таъминланадилар.

ШЕЪРИЯТ БИЛАН УЧРАШУВ

Яқинда Бекобод районининг «Зафар» посёлкасидаги маданият уйида педагогика билим юрти талабалари ҳузурида атоқли ижодкор, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати Қуддус Муҳаммадий, шоир Илёс Муслим, адабиётшунос ва таржимон Муҳаббат Исмоиловалар меҳмон бўлдилар.

Шоирлар тўпланганларга ўзларининг янги шеърларидан намуналар ўқиб бердилар, ижодий режалари билан ўртоқлашдилар.

Учрашув ниҳоясида педагогика билим юрти бадиий ҳаваскорлари ижросида шўх қўшиқ ва жозибали рақслардан тузилган концерт программаси намойиш қилинди.

Н. ДОНАЕВА,
билим юрти талабаси.

Халқлар дўстлиги орденли Тошкент политехника институтида кўплаб ҳиндистонлик талабалар ҳам билим олмоқдалар. Улардан бир группаси шу йилнинг ёзида диплом ҳимояларидан ўтиб, ватанларига қайтдилар. Дас Дипак Кумар эса бетоблиги туфайли бундай қувончга дўстларидан сал кечроқ эришди. Яқинда у ўз лойиҳасини муваффақиятли ҳимоя қилди. Суратда: ТошПИ проректори И. Мирхўжаев (чапда) институтнинг химия-технология факультетини битирган Дас Дипак Кумарга факультетдошлари даврасида диплом топширмоқда. **Б. Юсупов** фотоси. (ЎзТАГ).

ТУРКОЛОГЛАР УСТОЗИ

Ўзбек адабиёти, фольклори, тарихи, этнографияси ҳамда ўзбек тили ва шевалари бўйича юздан ортиқ, умуман 400 дан ортиқ асарлар—мақолалар ёзган атоқли совет туркологи Александр Николаевич Самойлович туғилганига 100 йил тўлди.

Ўзининг бутун умрини ўзбек, туркман, умуман туркий халқларнинг бой маданий меросини ўрганишга, тадқиқ қилишга бахшида этган заҳматкаш олим 1880 йилнинг 17 декабрида Нижний Новгород (ҳозирги Горький) шаҳрида зиёли оиласида дунёга келди. 19 ёшида гимназияни кумуш медаль билан тугатгач, Петербург университетининг Шарқ тиллари факультетига ўқишга киради. Университетда машҳур олимларнинг, жумладан турколог-тилшунос П. М. Мелиоранский, энциклопедист олим В. В. Бартольд ва бошқалардан таҳсил олган Александр Николаевич 1906 йилдан бошлаб ўзи ўқиган дорилфунунда турк тили ва адабиётидан дарс бера бошлади. Ўрта Осиё бўйлаб илмий экспедицияларда бир неча бор қатнашди. Жуда бой халқ оғзаки ижоди намуналарини тўплади.

Ўзбек адабий тили, шевалари бўйича ёзган «Ўрта Осиё адабий тили тарихидан», «Ўзбек диалектларининг таснифига доир», «Ўзбек адабий тилининг шаклланиш йўллари», «Чиғатой адабий тилида «жўқчилик» унсурлари», «Ўзбек адабий тилининг қурилиш йўллари ҳақида», «Коммунистик Манифестнинг қозоқча ва ўзбекча биринчи таржималари» сингари илмий ишлари бу фикрларнинг яққол далилидир.

Олимнинг ўзбек адабий тили, тарихи, шеваларидаги тил хусусиятларига, хусусан Хоразм шеваларига доир фикрлари алоҳида диққатга сазовор. Масалан, у «Туркий тилларнинг таснифига баъзи бир қўшимчалар» асарида ўзбек тилининг бошқа шевалари билан бир қаторда Хоразм аҳолисининг тили ҳақида ҳам фикр юритган ҳамда Хоразм шевалари ўз асосий лингвистик белгилари бўйича шимолий-ғарбий ва жанубий-ғарбий туркий тилларига яқин туришини аниқлаган.

Олимнинг XIV аср ёзма ёдгорликларидан «Муҳаббатнома» ва «Хисрав ва Ширин» асарларининг тилини ўрганишга бағишлаган «Ўрта Осиё туркий адабий тили тарихига доир» иши ўзбек тили тарихини ўрганиш учунгина эмас, балки Хоразм шеваларини, хусусан бу шеваларнинг лексикасини ўрганиш учун ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Олим ўзбек адабиётидаги нома жанрини жуда синчковлик билан ўрганиб тадқиқ қилди. Унинг «Хоразмнома», «Муҳаббатнома», «Шайбонийнома», «Таашшуқнома» асарлари бўйича парчалар чоп қилдирганлиги, илмий мақолалар ёзганлиги бунга яққол далилдир.

А. Н. Самойлович Октябрь революциясини шод-хуррамлик билан кутиб олди. Унинг илмий, ижодий ва ташкилотчилик фаолияти революциядан кейин айниқса кучайди. У Москва, Петроград олий ўқув юртларида дарс берди. РСФСР Халқ Комиссарлари Шарқ бўлимининг консультанти сифатида 1921—1922 йилларда Туркистон АССР, Хоразм, Бухоро Халқ республикаларида ташкилий-ижтимоий ишлар олиб борди. 1922 йилдан А. Н. Самойлович Петрограддаги Шарқ тиллари институтининг ректори вазифасида ишлади. Олим 1925 йилда СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолигига, 1929 йилда эса ҳақиқий аъзолигига сайланади. 1932 йилда у СССР Фанлар академиясининг янги ташкил этилган Қозоғистон филиалини бошқаради. 1934—37 йилларда СССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг директори ва адабиёт секторининг бўлим мудири вазифаларида ишлади. Бундай масъул вазифаларда бўлишга қарамасдан у илм-фан билан шуғулланишга доимо вақт топди. Олим эски ўзбек адабиётига катта қизиқиш билан қаради. Алишер Навоий, Бобир шеърларини нашр қилдирди. Лутфий, Амирий, Атоий, Огаҳий каби буюк сиймоларнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида мақолалар ёзди.

А. Н. Самойлович ёш олимларнинг меҳрибон мураббийси, устози бўлиб, унинг ўқувчилари, шогирдлари орасида академик А. Н. Кононов, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси А. К. Боровков, қирғизистонлик К. К. Юдахин, қозоғистонлик С. К. Кенесбоев, профессор У. Турсунов ва бошқа жуда кўп олимлар бор эдики, уларнинг фандаги хизматлари катта.

А. Н. Самойловичнинг туркий тилларга, адабиётига, фольклори ва тарихига доир ишлари бугунги кунда ҳам ўз қийматини йўқотган эмас.

А. ИШАЕВ,
филология фанлари кандидати, А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг катта илмий ходими.

М. САФАРОВ,
илмий ходим.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Кичик спортчининг катта майдони. 10.35—Хазина. Бадиий фильм. 12.05—Концерт. 12.30 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.45 — Мураббий. 16.15 — Рус тили. 16.45—Горнчилар, қаердасиз! 17.15 — Золушка балетидан саҳналар. 17.25 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Биз БАМни қураяпмиз. 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оламиз. 21.30—Время. 22.05 —Останкино концертkино студиясида ёзувчи Н. Грибачёв билан учрашув. 23.35 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Ботаникадан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Халқ депутати. 12.30 — Ботаникадан ўқув кўрсатуви. 13.00 — Алангали йўллар. Бадиий фильм. 2-серия. 14.15 — Ҳужжатли фильм. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.40 — Жонажон ўлка. 19.10—КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездига лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Рояль олдидаги суҳбатлар. 21.30 — Время. 22.05 — Алангали йўллар. Бадиий фильм. 3-серия. 23.10 — Оламда нима гап.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25—Француз тили. 20.55 — Физика. 21.55 — Транспорт ва йўловчи. 21.25 — Ҳамиша йўлда. Фильм.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/XII да Келинлар қўзғолони, 18/XII да Олтин девор.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Наталья РУБАНОВА раҳбарлигидаги «Иллюзиялп калейдоскоп» аттракционининг гастроллари (19.30).

Редактор ўринбосари С. МУСАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь —334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 02441. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Б. 1752.